

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van De Pleinschool C te KORTRIJK

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Pedagogisch geheel	128447-125351-125377
Instellingsnummer	125377
Instelling	De Pleinschool C
Directeur	Geert VANMARCKE
Adres	Guido Gezellestraat 3 - 8500 KORTRIJK
Telefoon	056-22.31.65
Fax	056-22.78.48
E-mail	broelkant@pleinschool.be
Website	http://www.pleinschool.be
Bestuur van de instelling	VZW De Pleinschool & Sint-Amandscollege
Adres	Diksmuidekaai 6 - 8500 KORTRIJK
Scholengemeenschap	SGKSO Groeninge
Adres	Doorniksesteenweg 157 - 8500 KORTRIJK
CLB	Vrij CLB Groeninge
Adres	Kasteelstraat 27 - 8500 KORTRIJK
Dagen van het doorlichtingsbezoek	05-11-2012, 06-11-2012, 07-11-2012, 08-11-2012, 09-11-2012
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	14-01-2013
Datum bespreking verslag met de instelling	19-02-2013
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Vinciane Vanderheyde
Teamleden	Henk Friers Henri Christiaen
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 ADMINISTRATIEVE OPSPLITSING VAN HET PEDAGOGISCH GEHEEL.....	5
2 SAMENVATTING	6
3 DOORLICHTINGSFOCUS.....	8
3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus.....	8
3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	8
4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
4.1.1.1 Engels in de basisoptie Grieks-Latijn, Latijn, Handel, Moderne wetenschappen (Leerplan 2011/002)	9
4.1.1.2 Frans in de A-stroom (Leerplan 2010/014)	12
4.1.1.3 Natuurwetenschappen in de A-stroom (2010/001).....	15
4.1.1.4 Techniek in de A-stroom (2010/017)	16
4.1.1.5 Wiskunde in de A-stroom (2009/003)	17
4.1.1.6 Wiskunde in tso II Handel (2002/048)	19
4.1.1.7 Toegepaste economie in tso II Handel (2005/014).....	21
4.1.1.8 Engels in tso III Boekhouden-informatica en Handel (2004/056)	24
4.1.1.9 Frans in tso III Secretariaat-talen (2006/006) en in bso III Kantoor (2002/049)	27
4.1.1.10 Wiskunde in tso III Boekhouden-informatica (2004/023).....	30
4.1.1.11 Toegepaste economie in tso III Boekhouden-informatica 2011/007.....	32
4.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	34
4.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	34
5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	36
5.1 Curriculum	36
5.1.1 Onderwijsaanbod	36
5.2 Evaluatie.....	39
5.2.1 Evaluatiepraktijk	39
6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL.....	42
7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL.....	44
7.1 Wat doet de school goed?.....	44
7.2 Wat kan de school verbeteren?	44
7.3 Wat moet de school verbeteren?.....	44
8 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG	45
8.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	45
8.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	45

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van structuuronderdelen om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan. Hierbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 ADMINISTRATIEVE OPSPLITSING VAN HET PEDAGOGISCH GEHEEL

In dit verslag worden de administratieve scholen Pleinschool A, Pleinschool C en Pleinschool E als één pedagogisch geheel (= De Pleinschool) behandeld. Het onderwijsaanbod is verdeeld over drie dicht bij elkaar gelegen campussen: campus Groeningekant, campus Broelkant en campus Leiekant.

De administratieve school Pleinschool A omvat een deel van de eerste graad en wordt op de campus Groeningekant georganiseerd.

De administratieve school Pleinschool C omvat een deel van de eerste graad en de bso- en tso-studierichtingen met uitzondering van de tso-studierichting Toerisme. De eerste graad wordt georganiseerd op de campus Groeningekant, de bso- en tso-studierichtingen op de campus Broelkant.

De administratieve school Pleinschool E omvat een deel van de eerste graad, de tso-studierichting Toerisme en de aso-studierichtingen. De eerste graad wordt georganiseerd op de campus Groeningekant. De meeste aso-studierichtingen worden georganiseerd op de campus Leiekant. De aso-studierichtingen met Economie worden op de campus Broelkant georganiseerd. De tso-studierichting Toerisme wordt georganiseerd op de campus Broelkant.

De dagelijkse leiding is georganiseerd per campus (Broelkant, Groeningekant en Leiekant) en niet per administratieve school.

In dit verslag slaat:

hoofdstuk 4 specifiek op het pedagogisch geheel De Pleinschool;

hoofdstukken 2, 3 en 7 op de administratieve school Pleinschool C;

hoofdstukken 1, 5 en 6 op de campus Broelkant.

Om een totaal beeld te hebben over het pedagogisch geheel, wordt dit verslag best samen gelezen met de verslagen van de administratieve scholen Pleinschool A (125351) en Pleinschool C (125377).

2 SAMENVATTING

De samenvatting handelt over de campus Broelkant van De Pleinschool. De informatie over de campus Groeningekant waar de eerste graad van de Pleinschool C zich bevindt, kunt u lezen in het verslag over de Pleinschool A (instellingsnummer 125351).

Op de campus Broelkant wordt een coherent aanbod aan handelsrichtingen in het tso en het bso aangeboden. De campus huisvest ook de studierichtingen met Economie (aso) en de studierichting Toerisme van de Pleinschool E. Zo opteert de schoolleiding voor een thematische clustering over de onderwijsvormen heen. De school heeft een multiculturele schoolpopulatie en staat open voor alle leerlingen. Het aantal leerlingen daalde de laatste vijf schooljaren.

De campus kan voor de meeste studierichtingen een hoog percentage A-attesten voorleggen. Leerlingen uit doorstromingsstudierichtingen hebben goede slaagkansen in het hoger onderwijs. Het erkenningsonderzoek op basis van de geselecteerde vakken en studierichtingen wijst uit dat het onderwijs voor wiskunde, Frans, Engels en toegepaste economie in de derde graad voldoende leerplangericht is. In de tweede graad zijn er voor toegepaste economie echter te veel hiaten in de leerplanrealisatie. De school is in staat om dit tekort zelfstandig weg te werken dankzij de bereidheid van de vakgroep om het curriculum bij te sturen en het voldoende beleidsvoerend vermogen van de schoolleiding.

De infrastructuur en uitrusting voldoen. De school heeft geïnvesteerd in een krachtige elektronische leeromgeving. In sommige vakken wordt ICT regelmatig ingezet bij toepassingen en projectwerk. In andere vakken is dit voor verbetering vatbaar. De algemene ICT-geletterdheid van de leerlingen is goed.

De school onderschrijft de algemene gemeenschappelijke pedagogische visie voor De Pleinschool (drie campussen) die steunt op vijf pijlers: kwaliteit, zorg, kansen, open kijk en cultuur. Ze heeft veel aandacht voor het welbevinden en de slaagkansen van de leerlingen. De voorbije jaren was het beleid vooral gericht op het optimaliseren van kansen, het competentieleren, de ondersteuning van de leerlingen bij het leren en de communicatie over de leervorderingen van de leerlingen. De school heeft hierin vorderingen gemaakt.

In het kader van het prospectief financieel en logistiek beleid van de drie campussen opteerde de Pleinschool voor een verregaande samenwerking met het Sint-Amandscollege, campus Diksmuidekaai (toekomstige Guldesporencollege). De vestiging Broelkant zal einde dit schooljaar sluiten.

De dagelijkse leiding is in handen van twee directeurs die opteren voor een coachend leiderschap en, naast een sturende rol, ook een sterk faciliterende rol in de schoolwerking hebben. Bij de visieontwikkeling en de besluitvorming laat het directieteam zich inspireren en ondersteunen door de stuurgroep, de adviesraad en zelfsturende werkgroepen. Vakgroepen krijgen veel autonomie en worden vanuit het beleid inhoudelijk weinig aangestuurd en opgevolgd. De vakgroepwerking mist dan ook inhoudelijke diepgang op het pedagogisch-didactisch vlak. Een gerichtere opvolging van de onderwijskundige processen vormt een uitdaging voor het directieteam.

De school slaagt erin onderwijsvernieuwingen binnen te brengen in de lespraktijk. Het competentiegericht onderwijs heeft ingang gevonden in een aantal vakken. Dit komt tot uiting in de projectwerking en in de werking m.b.t. de geïntegreerde proef. De samenwerkingsverbanden met de bedrijfswereld dragen verder bij tot het eigentijds en ervaringsgericht leren van de leerlingen.

De uitbouw en de implementatie van het talenbeleid zijn voor verbetering vatbaar. Ook de afstemming van de evaluatie op de leerplandoelen is een werkpunt voor de toekomst. Er bestaan duidelijke afspraken en richtlijnen met betrekking tot de rapporteringspraktijk. De leerlingen krijgen geregeld feedback bij de opdrachten en toetsen en de rapportering is doorgaans zeer informatief dankzij het degelijke

leerlingenvolgsysteem. De regelgeving wordt doorgaans goed gerespecteerd.

De school kiest voor een geïntegreerd beleid. De verschillende processen (leerbegeleiding, socio-emotionele begeleiding, rapportering, de sterk ontwikkelde schoolloopbaanbegeleiding, ...) vertonen een sterke verwevenheid. De school maakt werk van het verhogen van de meetbaarheid van de effecten van de beleidskeuzes, waarvan ze de kwaliteit wil inschatten. Niettegenstaande deze werkwijze duidelijke positieve effecten heeft, blijkt het voor de school moeilijk om de kwaliteit van elk proces afzonderlijk op een efficiënte wijze te meten. Globaal is het reflecterend en responsief vermogen van het beleidsteam en de leraren voldoende groot om de uitdagingen op school- en vakkenniveau efficiënt aan te pakken.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 A	Frans, natuurwetenschappen, techniek, wiskunde	
Graad 1 Handel	Engels, Frans, natuurwetenschappen, techniek, wiskunde	
Graad 2 TSO Handel	wiskunde	toegepaste economie, wiskunde
Graad 3 BSO Kantoor		Frans
Graad 3 TSO Boekhouden-informatica	wiskunde	Engels, toegepaste economie, wiskunde
Graad 3 TSO Handel		Engels
Graad 3 TSO Secretariaat-talen	Frans	Frans

3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs

Curriculum

Onderwijsaanbod

Onderwijs

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 *Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?*

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

4.1.1.1 Engels in de basisoptie Grieks-Latijn, Latijn, Handel, Moderne wetenschappen (Leerplan 2011/002)

Voldoet

Het aanbod aan leerplandoelstellingen voldoet globaal. De evaluatiepraktijk laat toe om het bereiken van de meeste doelen door de leerlingen te onderzoeken. De leerlingresultaten variëren van voldoende tot goed. Dit wijst op een globaal voldoende bereiken van de leerplandoelen.

Onderwijsaanbod De communicatie en het ontwikkelen van een positieve attitude t.o.v. de Engelse taal en cultuur staan centraal in de onderwijspraktijk. Kennis wordt onderwezen en geoefend in functionele contexten en vormt steeds een opstap naar de vaardigheidstraining. Leerlingen worden sterk aangezet tot zelfontdekkend leren en tot reflecteren over de taal.

De vakgroep legt de nadruk op de luister- en de gespreksvaardigheid. Deze vaardigheden worden frequent geoefend. Het consequent gebruik van het Engels als instructietaal tijdens de lessen ondersteunt de luistervaardigheidstraining. Er wordt nog niet voldoende gevarieerd in tekstsoorten. De meeste gebruikte luisterteksten zijn informatief. Prescriptieve, narratieve en artistiek-literaire teksten komen weinig aan bod.

Leerlingen worden sterk aangemoedigd tot spreken in de lessen en vertonen spreekdurf. Het leerrendement is hoog doordat de leraren de leerlingen vaak per twee mondeling laten oefenen. De doelen voor gespreksvaardigheid worden bijgevolg bereikt. Voor de spreekvaardigheid zijn er echter nog heel wat lacunes in het aanbod. Leerlingen oefenen vooral het geven van een beschrijving (ET 18), het luidop lezen (ET 13 en 14) en het meedelen van informatie (ET15). Maar het navertellen van een gebeurtenis of verhaal (ET 16), het bondig weergeven van een tekst (ET 20), het verslag uitbrengen over een gebeurtenis (ET 21), het presenteren van informatie a.d.h.v. een format (ET 22), het geven van een spontane mening (ET 17) en het gebruik maken van elementaire omgangsvormen (ET 19) worden doorgaans niet gericht onderwezen.

De doelen voor leesvaardigheid worden globaal bereikt maar ook hier is er niet voldoende variatie in tekstsoorten. De schrijfvaardigheid wordt in het algemeen te weinig gepland vanuit de specifieke taaltaken in de leerplandoelen. In een aantal klasgroepen oefenen de leerlingen wel met schrijven tijdens het schooljaar maar de oefeningen sluiten niet steeds aan bij de leerplandoelen en hebben veeleer een ondersteunende functie naar gespreksvaardigheid. In de meeste klasgroepen worden de eindtermen 28 (formulieren invullen), 30 (een bericht opstellen) en 33 (correspondentie voeren) niet voldoende geoefend.

Leerstrategieën voor de vijf vaardigheden worden beperkt onderwezen en blijven veeleer impliciet.

De Engelse cultuur en actualiteit worden in de klas gebracht dankzij het leerboek. Via de reis naar Canterbury worden leerlingen gemotiveerd om in een levensechte communicatiesituatie het Engels te gebruiken en de cultuur te smaken. De lokalen vertonen weinig decoratie met verwijzing naar de Engelstalige leefwereld en cultuur. Leraren werken beperkt met video/dvd/internetdocumenten.

Evaluatiepraktijk Op basis van de gegevens van het vorige schooljaar werd vastgesteld dat de leerlingenresultaten in de klasgroepen met basisoptie Moderne wetenschappen voldoen. In de klasgroepen met basisoptie Handel, Latijn en Grieks-Latijn zijn ze goed tot zeer goed.

De evaluatie van de kennis wordt grondig aangepakt. Leerlingen worden frequent overhoord en de evaluatie geeft aanleiding tot het reflecteren over de taal en het leren uit fouten.

De evaluatie van de vaardigheden laat globaal toe om het bereiken van de doelen voor luister-, lees-, gespreks- en schrijfvaardigheid in te schatten. Voor de receptieve vaardigheden is de toetsing evenwel eenzijdig gericht op informatieve en soms ook narratieve teksten. De evaluatie is onvoldoende representatief voor de leerplandoelen voor spreekvaardigheid in alle klasgroepen. De attitudinale doelen gerelateerd aan de taalvaardigheden worden niet beoordeeld.

Bij examens is de evaluatie evenwichtig opgebouwd. De meeste leerplancomponenten (kennis en vaardigheden) worden beoordeeld. Tijdens het schooljaar overweegt evenwel de toetsing van functionele kennis. Vaardigheden komen veel minder aan bod. In sommige klasgroepen wordt de leesvaardigheid niet beoordeeld voor het dagelijks werk. In andere klassen zijn er geen aanwijzingen van de beoordeling van schrijfvaardigheid. De evaluatie van het dagelijks werk is niet gelijkgericht binnen de vakgroep omdat er geen duidelijke afspraken over bestaan. De leerlingen krijgen tijdens het schooljaar een beperkte informatie over hun vorderingen m.b.t. de vijf taalvaardigheden en bij gebrek aan een diagnose kan er dan ook voor deze leerplancomponenten niet geredieerd worden.

Voor de beoordeelde doelen, laat de vraagstelling doorgaans wel toe om betrouwbaar en valide te evalueren. Recentelijk heeft de vakgroep een scorewijzer ontwikkeld voor het evalueren van spreekvaardigheid. Dit ondersteunt de objectiviteit van de evaluatie en ook de formatieve aanwending ervan bij feedback aan leerlingen en bij het inschatten van leervorderingen. De vakgroep streeft naar gelijkgerichtheid en kwaliteit door samen de examenvragen op te stellen voor alle klasgroepen van de A-stroom.

De verdeling van punten over dagelijks werk (30 %) en examens (70% waarvan 30% op kennis en 40% op vaardigheden) gekoppeld aan de invulling van de evaluatie van het dagelijkse werk met vooral de beoordeling van de kenniscomponent, werkt in de hand dat vorig jaar in

heel wat klasgroepen het accent cijfermatig kwam te liggen op de kenniscomponent. Dit strookt niet met het leerplan dat de nadruk legt op de taalvaardigheden. De vakgroep is dit jaar de weg ingeslagen van het meer geïntegreerd beoordelen van kennis en vaardigheden tijdens het schooljaar, zodat dit onevenwicht bijgestuurd wordt.

Rapporteringspraktijk Leerlingen en ouders krijgen zeer frequent informatie over de leervorderingen. Tijdens het schooljaar betreft de informatie vooral de kenniscomponent.

Leraarafhankelijk volgt men de richtlijnen van de school op m.b.t. het geven van commentaar bij de cijfers op de rapporten. De commentaren zijn meestal, maar nog niet altijd, relevant qua informatiewaarde met het oog op remediëring.

Initiatieven tot remediëring worden per leerling geregistreerd door de leraren. Dit is een voorbeeld van goede praktijk.

Leerbegeleiding De vakgroep levert veel inspanningen om het leerproces van de leerlingen zoveel mogelijk te ondersteunen. Doorgaans speelt men kort op de bal. Er wordt gewerkt in een stimulerende sfeer. Leraren maken gebruik van activerende werkvormen en leerlingen worden voortdurend aangemoedigd tot interactie in het Engels.

De leerbegeleiding is zowel preventief (afsprakenbladen, leerstofoverzichten, extra ondersteunende compendia bij het leerboek, studietips, agenda als planningsdocument) als curatief (inhaallessen, permanente remediëring, ...). Voor leerlingen met leerstoornissen is er aandacht voor differentiatie bij de evaluatie. Leerlingen worden frequent uitgedaagd om zichzelf te evalueren. Dit draagt bij tot het ontwikkelen van een verantwoorde studieattitude. Notities van leerlingen zijn meestal correct en verzorgd.

Uitrusting De infrastructuur en uitrusting voldoen globaal. Leerlingen beschikken over voldoende woordenboeken en kunnen beschikken over een openleercentrum met computers. In elke klas zijn ook één computer, beamer, luidsprekers en scherm aanwezig. ICT wordt ingezet voor het visueel ondersteunen van de lessen en voor het aanbieden van (remediërings)oefeningen. In sommige klasgroepen zijn inoefensessies van kennis met aangepaste software structureel ingebouwd in de lessen. Het wordt minder gebruikt om via beelden de cultuur in de klas te brengen.

Deskundigheidsbevordering De vakgroepwerking functioneert hoofdzakelijk per campus, al is er ook enig campusoverstijgend overleg. De vakgroep eerste graad maakt afspraken over heel wat aspecten van de onderwijs- en evaluatiepraktijk wat de kwaliteit ervan ondersteunt. Recentelijk hebben de vakgroepen verticale leerlijnen uitgewerkt van de eerste graad tot de derde graad. Het is niet duidelijk in welke mate deze leerlijnen hebben bijgedragen tot bijstellingen in het onderwijsaanbod. De hulp van de pedagogische begeleiding wordt occasioneel ingeroepen. De laatste twee schooljaren werden er weinig vakgerichte nascholingen gevolgd.

4.1.1.2 Frans in de A-stroom (Leerplan 2010/014)

Voldoet

Het aanbod aan leerplandoelstellingen voldoet globaal. De vakgroep werkt aan een meer evenwichtige evaluatie van de leerplandoelen waarbij de taalvaardigheden ook meer in het dagelijks werk worden beoordeeld. De leerlingenresultaten variëren van voldoende tot goed. Dit wijst op een globaal voldoende bereik van de leerplandoelen.

Onderwijsaanbod De vakgroep besteedt veel aandacht aan het onderwijzen van woordenschat en grammatica in communicatieve, relevante contexten. Leerlingen worden hierbij sterk aangezet tot het zelfontdekkend leren en tot het reflecteren over de taal. Een deel van de leerstof wordt zelfstandig door de leerlingen geleerd via het zeer grondig uitgebouwde concept van het begeleid zelfstandig leren (BZL). Hierbij leren de leerlingen ook naslagwerken gebruiken zoals voorgeschreven door het leerplan. De vakgroep heeft hiervoor studiewijzers en correctiesleutels uitgewerkt en voorziet in een efficiënt beheer van de materialenbank. Het BZL wordt organisatorisch sterk ondersteund door de schoolleiding via een haalbare inroostering van de lesuren en het ter beschikking stellen van computerklassen. Het leren van kenniselementen neemt evenwel zowel tijdens de lesuren BZL als tijdens de andere lesuren veel onderwijstijd in beslag, gedeeltelijk ten koste van het oefenen van vaardigheden.

Leerlingen oefenen voldoende de luister-, lees- en gespreksvaardigheid. Het onderwijs wordt echter niet gepland vanuit de specifieke taaltaken vervat in de leerplandoelen. Hierdoor ontstaan er een aantal hiaten in de leerplanrealisatie. Voor de receptieve vaardigheden worden vooral informatieve teksten aangeboden en komen prescriptieve, narratieve en artistiek-literaire teksten leraarafhankelijk weinig of niet aan bod. In de meeste lessen wordt er Frans gesproken, wat de luistervaardigheidstraining ondersteunt.

De spreekvaardigheidstraining vertoont veel lacunes. Leerlingen oefenen vooral het geven van een beschrijving (ET 18), het luidop lezen (ET 13 en 14) en het meedelen van informatie (ET15). Maar het navertellen van een gebeurtenis of verhaal (ET 16), het bondig weergeven van een tekst (ET 20), het verslag uitbrengen over een gebeurtenis (ET 21), het presenteren van informatie a.d.h.v. een format (ET 22), het geven van een spontane mening (ET 17) en het gebruik maken van elementaire omgangsvormen (ET 19) worden doorgaans niet gericht onderwezen.

De schrijfvaardigheid wordt vooral geoefend door invuloefeningen voor het leren van grammatica en vocabularium. De specifieke taaltaken uit de leerplandoelen komen in de meeste klasgroepen te beperkt aan bod tijdens het schooljaar. Leerlingen krijgen niet genoeg kansen om te oefenen tijdens het schooljaar. Hierdoor is er geen leerproces mogelijk waarbij leerlingen op basis van gerichte feedback een foutenanalyse maken en inzicht verwerven in de geschreven taal.

Leerstrategieën voor de vier vaardigheden worden beperkt onderwezen en blijven veeleer impliciet.

De cultuur en actualiteit worden in de klas gebracht via het leerboek. De

lokalen vertonen weinig decoratie met verwijzing naar de Franstalige leefwereld en cultuur. Leraren werken weinig met video/dvd/internetdocumenten. Dit is een gemiste kans om leerlingen kennis te laten maken met de Franstalige leefwereld en cultuur zodat ze zouden ervaren dat het Frans een levende taal is.

Naar aanleiding van het nieuwe leerplan, herziet de vakgroep dit schooljaar het aanbod aan leerplandoelstellingen. Deze positieve evolutie geeft aan dat de leraren zelf de hiaten in de leerplanrealisatie kunnen onderzoeken en bijsturen.

Evaluatiepraktijk Op basis van de gegevens van het vorige schooljaar werd vastgesteld dat de leerlingenresultaten in de klasgroepen met basisoptie Handel voldoen. In de klasgroepen met basisoptie Moderne wetenschappen zijn ze goed en in de klasgroepen met basisoptie Latijn en Grieks-Latijn zijn ze goed tot zeer goed.

De evaluatie van de kennis wordt grondig aangepakt. Leerlingen worden frequent overhoord en de evaluatie geeft aanleiding tot het reflecteren over de taal en het leren uit fouten.

De evaluatie van de vaardigheden laat toe om globaal het bereik van de doelen voor luister-, lees-, gespreks- en schrijfvaardigheid in te schatten. Voor de receptieve vaardigheden is de toetsing evenwel eenzijdig gericht op informatieve teksten. In alle klasgroepen wordt het invullen van formulieren (ET 28) en in de klasgroepen met basisoptie Handel ook het voeren van correspondentie (ET 33) niet voldoende beoordeeld. De evaluatie is onvoldoende representatief voor de leerplandoelen voor spreekvaardigheid in alle klasgroepen.

Opvallend is dat er, in de meeste klasgroepen, proportioneel veeleer weinig vaardigheden worden getoetst voor het dagelijks werk. De leerlingen hebben dus tijdens het schooljaar een beperkte informatie over hun vorderingen m.b.t. de vijf taalvaardigheden en bij gebrek aan een diagnose kan er dan ook voor deze leerplancomponenten niet geremedieerd worden. Bij examens wordt voldoende aandacht besteed aan het beoordelen van de vaardigheden.

Voor de beoordeelde doelen, laat de vraagstelling doorgaans wel toe om betrouwbaar en valide te evalueren. Recentelijk heeft de vakgroep een scorewijzer ontwikkeld voor het evalueren van spreekvaardigheid. Dit ondersteunt de objectiviteit van de evaluatie en ook het formatief karakter.

De vakgroep streeft naar gelijkgerichtheid en kwaliteit door samen de examenvragen op te stellen voor alle klasgroepen van de A-stroom.

In het kader van het BZL beoordeelt de vakgroep ook een aantal attitudes en leerstrategieën. Via zelfevaluatie worden de leerlingen actief betrokken bij deze evaluatie. Ook hier draagt de evaluatiepraktijk bij tot het leerproces aangezien de leerlingen na verloop van elk trimester eigen werkpunten bepalen op basis van de beoordeling.

De attitudinale doelen gerelateerd aan de taalvaardigheden worden niet beoordeeld.

De invulling van de evaluatie van het dagelijkse werk met vooral de beoordeling van de kenniscomponent en de verdeling van de punten over dagelijks werk en examens, werken in de hand dat vorig jaar in heel wat klasgroepen het accent kwam te liggen op de kennis. Dit strookt niet met het leerplan dat de nadruk legt op de taalvaardigheden. De vakgroep is dit jaar de weg ingeslagen van het meer geïntegreerd beoordelen van kennis en vaardigheden tijdens het schooljaar, zodat dit onevenwicht bijgestuurd wordt.

Rapporteringspraktijk Leerlingen en ouders krijgen zeer frequent informatie over de prestaties van de leerlingen. Tijdens het schooljaar betreft de informatie vooral de kenniscomponent en twee maal per jaar ook de attitudes en leerstrategieën in het kader van de opdrachten BZL via het 'competentierapport'. Over de vaardigheden wordt te beperkt gerapporteerd.

Leraarafhankelijk volgt men de richtlijnen van de school op m.b.t. het geven van commentaar bij de cijfers op de rapporten. De commentaren zijn meestal, maar nog niet altijd, relevant qua informatiewaarde met het oog op remediëring.

Initiatieven tot remediëring worden per leerling geregistreerd door de leraren. Dit is een voorbeeld van goede praktijk. Het effect van de remediëring wordt globaal opgevolgd bij klassenraden.

Leerbegeleiding De vakgroep levert veel inspanningen om het leerproces van de leerlingen zoveel mogelijk te ondersteunen. Doorgaans speelt men kort op de bal. Er wordt gewerkt in een stimulerende sfeer. De meeste lessen zijn interactief en leerlingen krijgen kansen tot zelfstandig leren in het kader van BZL.

De leerbegeleiding is zowel preventief (afsprakenbladen, leerstofoverzichten, extra ondersteunende compendia bij het leerboek, studietips, agenda als planningsdocument) als remediaal (inhaallessen, permanente remediëring, ...). Voor leerlingen met leerstoornissen is er aandacht voor differentiatie bij de evaluatie. Leerlingen worden frequent uitgedaagd om zichzelf te evalueren. Dit draagt bij tot het ontwikkelen van een verantwoorde studieattitude. Notities van leerlingen zijn meestal correct en verzorgd.

Uitrusting De infrastructuur en uitrusting voldoen globaal. Leerlingen beschikken over voldoende woordenboeken en kunnen beschikken over een openleercentrum met computers. In elke klas zijn ook één computer, beamer, luidsprekers en scherm aanwezig. ICT wordt vooral ingezet bij BZL en voor het aanbieden van remediëringsoefeningen. Het wordt nog weinig gebruikt om de lessen visueel te ondersteunen en om via beelden de cultuur in de klas te brengen.

Deskundigheidsbevordering De vakgroepwerking functioneert hoofdzakelijk per campus, al is er ook enig campusoverstijgend overleg. De vakgroep eerste graad maakt afspraken over heel wat aspecten van de onderwijs- en evaluatiepraktijk wat de kwaliteit ervan ondersteunt. De hulp van de pedagogische begeleiding wordt occasioneel ingeroepen. De vakgroep is vorig jaar van start gegaan met overleg met de basisschool met het oog op het werken

aan een verticale leerlijn. Recentelijk hebben de vakgroepen verticale leerlijnen uitgewerkt van de eerste graad tot de derde graad. Het is niet duidelijk in welke mate deze leerlijnen hebben bijgedragen tot bijstellingen in het onderwijsaanbod. De laatste twee schooljaren werden er weinig vakgerichte nascholingen gevolgd.

4.1.1.3 Natuurwetenschappen in de A-stroom (2010/001)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden voldoende gerealiseerd. Het aanbod is volledig met een sterke aandacht voor de wetenschappelijke vaardigheden. De infrastructuur en de uitrusting ondersteunen de leerplanrealisatie.

Onderwijsaanbod Alle thema's worden aangeboden. Het aanbod van de leerplandoelstellingen vertrekt veelal van de in het leerplan vermelde leerstrategieën (data hanteren, verbanden leggen, in concrete voorbeelden aantonen, vanuit waarnemingen indelen,...). Het is contextrijk, evenwichtig en voldoende verspreid over de verschillende leerplandoelstellingen. Tijdens de lessen en in het cursusmateriaal worden voldoende verbanden gelegd tussen de verschillende thema's.

De algemene leerplandoelstellingen worden veelal geïntegreerd binnen de leerplandoelstellingen aangeboden (zie leerplan hoofdstuk 3. Algemene doelstellingen). De wetenschappelijke vaardigheden komen regelmatig aan bod bij het realiseren van de leerplandoelstellingen. Leerlingen voeren een biotoopstudie uit. Hierbij komen experimenten, metingen en waarnemingen aan bod. Ook tijdens de lessen komen leerlingen regelmatig in contact met het opzetten van eenvoudige onderzoeken. Leerlingen leren gericht de essentiële stappen van de natuurwetenschappelijke methode onderscheiden. Leerlingactiverende werkvormen en ICT-opdrachten komen minder frequent voor.

Uitrusting De lessen worden gegeven in goed uitgeruste wetenschapslokalen. Het didactisch materiaal wordt voldoende ingezet voor demonstratieproeven en voor een aantal leerlingenexperimenten. Leraren hebben de afgelopen jaren veel eenvoudige experimenteerbehoefden binnengebracht in de wetenschapslokalen. Dit bevordert de realisatie van het nieuwe leerplanconcept.

ICT wordt door de leraren regelmatig als leermiddel in de lessen gebruikt voor bijv. visualisaties. Het ICT-gebruik bij de leerlingen is echter zeer beperkt.

Evaluatiepraktijk De evaluatiepraktijk is veeleer product- dan procesgericht.

De wetenschappelijke vaardigheden worden onvoldoende opgenomen in de evaluatiepraktijk, in tegenstelling tot wat het leerplan (7.) vraagt.

De meeste toets- en examenvragen zijn duidelijk opgesteld, maar ze zijn soms te kennisgericht en de afstemming op de leerplandoelen is niet altijd duidelijk. Hierbij worden de verschillende leerstrategieën in mindere mate geëvalueerd.

Leerbegeleiding De lessen verlopen zeer gestructureerd, waarbij het onderwijsleergesprek de meest gebruikte werkvorm is. De leraren trachten via demonstratieproeven de lessen voldoende contextrijk aan te bieden. Leerlingen leren gericht waar te nemen.

Het actief leren krijgt iets minder plaats in het leerproces. Tijdens de lessen kan 'het leren in interactie' nog toenemen.

Leraren bieden voldoende taalsteun bij het hanteren van nieuwe/wetenschappelijke begrippen. Het cursusmateriaal biedt voldoende ondersteuning en vertrekt duidelijk vanuit de wetenschappelijke waarneming.

4.1.1.4 Techniek in de A-stroom (2010/017)

Voldoet

De meeste leerplandoelstellingen worden aangeboden. De school beschikt over voldoende didactisch materiaal. De begeleiding van de leerlingen bij de technische realisaties voldoet.

Onderwijsaanbod De meeste eindtermen en leerplandoelstellingen worden in voldoende mate aangeboden. Via projecten komen de verschillende toepassingsgebieden (energie, informatie en communicatie, constructie en transport) geïntegreerd aan bod. Het toepassingsgebied biochemie krijgt iets minder aandacht. Niet alle projecten vertrekken vanuit leerlingenactiviteiten, zoals het leerplan (6.3) vraagt.

Bij de aanpak van de projecten zijn de kerncomponenten (leerplan 4.4 : technisch systeem, technisch proces, hulpmiddelen en keuzen) en de fases 'begrijpen', 'hanteren' en 'duiden' niet altijd herkenbaar opgenomen. Bij de technische realisaties ligt de nadruk veelal op het 'uitvoeren' en minder op de 'probleemomschrijving' en het 'ontwerpen'. Positief is het project 'bruggen bouwen' waar voldoende aandacht is voor de verschillende stappen van het technisch proces.

Uitrusting De school beschikt over twee weinig functionele technieklokalen. De inrichting ervan bemoeilijkt het actief en constructief leren. Vorig schooljaar heeft de school wel voldoende inspanningen geleverd om de didactische middelen (gereedschappen en machines) af te stemmen op de leerplanvereisten. Maar grote klasgroepen (regelmatig groepen van 25 leerlingen en meer) in een volgepropt technieklokaal belemmeren het vlot, veilig en overzichtelijk werken. Een betere inrichting/opstelling van opbergruimte, meubilair, lestafels, werktafels en computers dringt zich op. Het andere technieklokaal is iets beter ingericht maar daar is het lage plafond akoestisch hinderlijk om comfortabel te werken.

Evaluatiepraktijk De evaluatiepraktijk is overwegend product- en te weinig procesgericht, in tegenstelling tot wat het leerplan (6.5) vraagt. De school opteert voor permanente evaluatie in combinatie met gespreide evaluatie. De meeste toetsvragen zijn duidelijk opgesteld, maar ze zijn veelal kennisgericht en de afstemming op de leerplandoelen is niet altijd duidelijk. Bij de technische realisaties wordt een zelf-evaluatie-instrument gebruikt. Ook hierbij wordt vooral het 'product' geëvalueerd en in veel mindere mate de manier waarop de verschillende stappen van het technisch proces worden doorlopen. In het algemeen worden de technische vaardigheden te weinig

opgenomen in de evaluatiepraktijk.

Leerbegeleiding In de lessen heerst er een aangenaam leer- en leefklimaat. De leerlingen worden zo goed mogelijk begeleid en de technische realisaties dragen positief bij tot hun motivatie. Activerende werkvormen komen vooral voor bij de technische realisaties. De schoolcultuur van begeleid zelfstandig leren dringt weinig door tot in de lessen techniek.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep heeft de uitrusting onder de loep genomen en geoptimaliseerd. Er werden nascholingen gevolgd rond technische vaardigheden. De huidige titularissen overleggen regelmatig en proberen complementair te werken. Samen met hun open lerende houding biedt dit perspectief om de hierboven beschreven werkpunten aan te pakken.

4.1.1.5 Wiskunde in de A-stroom (2009/003)

Voldoet

In de eerste graad A-stroom worden de eindtermen en de leerplandoelstellingen van het leerplan wiskunde in voldoende mate gerealiseerd. Alle leerplandoelen komen uitgebreid en met diepgang aan bod en worden op een voldoende valide wijze geëvalueerd.

Onderwijsaanbod Alle leerplandoelstellingen komen in voldoende mate, op een evenwichtige wijze en met veel diepgang aan bod. Men laat zich bij het plannen en/of aanbieden van de leerstof en oefeningen veelal leiden door de handboeken of de cursus terwijl het leerplan en de eindtermen hiervoor bepalend zouden moeten zijn. Er worden voornamelijk rekenvaardigheden en meet- en tekenvaardigheden ingeoefend, terwijl denk- en redeneervaardigheden, wiskundige taalvaardigheden en probleemoplossende vaardigheden in mindere mate aan bod komen.

In het eerste leerjaar krijgen niet alle klassen dezelfde leerstof aangeboden waardoor de gelijke behandeling van alle leerlingen niet steeds wordt gegarandeerd. De vakgroep biedt wel aan elke leerling alle verplichte basisdoelen aan maar differentieert in de uitbreidingsleerstof. Men respecteert de verhouding elementaire leerstof en basisleerstof (70%) en verdiepingsleerstof (30%) zoals voorgesteld door het leerplan. Bij de evaluatie wordt deze verdeling minder streng bewaakt.

In alle klassen worden lessen 'begeleid zelfstandig leren' (BZL) georganiseerd waarbij de leerlingen nieuwe leerstof aan de hand van gerichte opdrachten op een zelfstandige wijze dienen te verwerken. Tijdens deze lessen ontwikkelen de leerlingen zelfstandigheid en doorzettingsvermogen bij het aanpakken van problemen en werken ze gestructureerd aan zelfregulatie. De gecoördineerde wijze waarop het beleid deze lessen plant en de gestructureerde wijze waarop de vakgroep deze lessen vorm en inhoud geeft, is een voorbeeld van goede praktijk. Voorlopig hebben deze lessen weinig invloed op de inhoudelijke verwerking van de leerstof. Hieromtrent bestaat er dus nog ruimte voor verbetering.

Uitrusting De materiële uitrusting om de leerplandoelstellingen te realiseren voldoet.

De algemene eindterm in verband met ICT en de ICT-verwachtingen in het leerplan worden in voldoende mate gerealiseerd. De meeste klaslokalen zijn voorzien van een computer met beamer en de school beschikt over vlot

toegankelijke computerlokalen voor ICT-ondersteuning. Tijdens de les wordt ICT hoofdzakelijk visueel ondersteunend ingezet. De leerplandoelen omtrent het ICT-gebruik door de leerlingen worden voornamelijk tijdens de lessen BZL nagestreefd.

Evaluatiepraktijk In alle lesgroepen streeft men een hoog niveau na en het bereiken van dat niveau lukt goed. Bij de evaluatie gaat men veeleer uit van de leerinhouden en verliest men soms de relatie tussen de vragen en de leerplandoelen uit het oog. Sommige vragen overstijgen de verwachtingen van het leerplan.

De examens hebben een redelijke lengte, een redelijke tot hoge moeilijkheidsgraad en zijn voornamelijk gericht op reken- en tekenvaardigheden terwijl de andere vakgebonden vaardigheden (denk- en redeneervaardigheden, probleemoplossende vaardigheden, wiskundige taalvaardigheden) in mindere mate aan bod komen.

Leerlingen vertonen soms moeilijkheden om een antwoord met een correcte Nederlandse zin te formuleren. Niettegenstaande op schoolniveau het talenbeleid in het algemeen zinvolle invulling krijgt, heeft de vakgroep bij het opstellen van de toetsvragen weinig aandacht voor taalgerichte evaluatie.

De evaluatie verloopt over het algemeen zeer transparant. Elke toets wordt voorzien van een puntenverdeling en de toetsen worden nauwgezet verbeterd.

De vakgroep is nog op zoek naar een doeltreffende manier om vakattitudes in de evaluatie op te nemen. De afspraken op schoolniveau hebben veeleer betrekking op algemene attitudes waardoor de vakgroep weinig onderscheid maakt tussen beide.

Leerbegeleiding De communicatie met de leerlingen is overwegend stimulerend en gericht op zowel inzet als prestatie. De leerlingen worden met veel zorg als persoon benaderd en de lessen verlopen op een kalme en gestructureerde wijze. Tijdens de lessen zetten de leerlingen zich in en tonen interesse voor het vak. De huidige aanpak rendeert voor de meerderheid van de leerlingen maar kan nog verder worden geoptimaliseerd met betrekking tot het ontwikkelen van de competenties die het leerplan beoogt.

De leraren voorzien in remediërende leerbegeleiding meestal onder de vorm van extra uitleg, extra oefeningen of een inhaaltoets.

Ondanks de heterogeen samengestelde lesgroepen wordt slechts in beperkte mate binnenklasdifferentiatie toegepast en blijkt de frontale aanpak en het klassieke onderwijsgeprek de norm. De leraren streven een hoog niveau van cognitieve vaardigheden en rekenvaardigheden na, alleen wordt de preventieve leerbegeleiding niet altijd even efficiënt afgestemd op de noden van alle leerlingen. Tijdens de lessen BZL worden voornamelijk (zinvolle) procedures ingeoefend maar een differentiatie naar inhoud wordt weinig toegepast.

De vakgroep nam recentelijk enkele zinvolle initiatieven om verticale leerlijnen uit te werken maar een systematische aanpak van 'leren leren'

doorheen de graden ontbreekt. De zinvolle ontwikkeling van initiatieven met betrekking tot 'leren leren' wordt niet doorgetrokken naar de tweede en derde graad. Het campusoverstijgend vakoverleg staat nog in het begin van ontwikkeling en is weinig inhoudelijk functioneel uitgewerkt.

Om de leerlingen te motiveren voor wiskunde neemt de school regelmatig deel aan wedstrijden zoals de Wallabie- of de Wallaroe-wedstrijd. Ook binnen de school zet de vakgroep zich in om wiskunde uitdagend te maken; zo kan de 'Knappekoppenquiz' stevast rekenen op grote aandacht vanwege de leerlingen.

Deskundigheidsbevordering De vakgroepwerking wordt door de drie campussen (kanten) gezamenlijk georganiseerd maar de uitwerking van de afspraken wordt overgelaten aan elke individuele kant (campus). Op de campus Groeningekant is de horizontale samenwerking degelijk uitgewerkt en gestoeld zowel op informele contacten als op duidelijke uitgeschreven afspraken die door alle leraren gelijkgericht worden opgevolgd. De vakgroep beschikt over een visietekst die geënt is op het pedagogisch project van de school en die als leidraad dient bij zowel het plannen als het evalueren van de leerstof.

De vakgroep wiskunde bestaat uit gedreven en vakbekwame leraren die oog hebben voor het 'niveau' van de aangeboden leerstof en die een goede relatie met de leerlingen nastreven. De vakgroep houdt (veelal onbewust) vast aan tradities in het streven naar 'kwaliteit' waardoor de waardevolle en vernieuwende initiatieven nog niet ten volle renderen. Het overleg focust op structurele items (organisatie van inhaallessen, extra uitdagende activiteiten, stappenplannen, ...) en minder op vakinhoudelijke aspecten. Hiervoor steunt de vakgroep (sterk) op het werkboek.

De planningsdocumenten worden waar mogelijk gemeenschappelijk opgesteld en zijn in voldoende mate geënt op de leerplandoelstellingen. Het gebruik van de jaarplanningen als dynamische planningsdocumenten is leraargebonden.

Tijdens de twee schooljaren voorafgaand aan de doorlichting hebben enkele leraren voornamelijk vakgerichte nascholing gevolgd. De multiplicatie van de inhouden is behoorlijk.

4.1.1.6 Wiskunde in tso II Handel (2002/048)

Voldoet

In tweede graad tso in de studierichting Handel worden de eindtermen en de leerplandoelstellingen van het leerplan wiskunde in voldoende mate gerealiseerd. Alle leerplandoelen komen uitgebreid aan bod en worden op een voldoende valide wijze geëvalueerd.

Onderwijsaanbod Alle leerplandoelstellingen komen in voldoende mate, op een evenwichtige wijze en met meer dan voldoende diepgang aan bod. Bij zowel het aanbod als bij de evaluatie van de leerstof gaat de vakgroep uit van de leerinhouden en wordt de link met de leerplandoelen niet altijd even sterk bewaakt.

Men laat zich bij het plannen en/of aanbieden van de leerstof en oefeningen leiden door de handboeken of de cursus, terwijl het leerplan en de eindtermen hiervoor bepalend zouden moeten zijn.

Uitrusting De materiële uitrusting om de doelstellingen te realiseren voldoet.

De algemene eindterm in verband met ICT en de ICT-verwachtingen in het leerplan worden in voldoende mate gerealiseerd, maar er zijn groeikansen. Ondanks de aanwezigheid van computerlokalen voor ICT-ondersteuning en het feit dat verscheidene klaslokalen voorzien zijn van een computer met beamer, worden algebraïsche en meetkundige pakketten slechts beperkt ingezet om het leerproces te ondersteunen. De leerlingen beschikken over een grafisch rekentoestel maar de meerwaarde van ICT-gebruik bij het aanreiken en het verwerken van de leerstof wordt, voornamelijk in II,1, nog niet optimaal benut.

Evaluatiepraktijk In alle lesgroepen streeft men een hoog niveau na en het bereiken van dat niveau lukt goed. Bij de evaluatie gaat men eerder uit van de leerinhouden en verliest men de relatie tussen de vragen en de leerplandoelen uit het oog. Niet alle vragen zijn te linken aan leerplandoelstellingen en sommige vragen overstijgen zelfs de verwachtingen van het leerplan.

De examens hebben een redelijke lengte, een redelijke tot hoge moeilijkheidsgraad en zijn voornamelijk gericht op rekenvaardigheden terwijl de andere vakgebonden vaardigheden (tekenvaardigheden, denk- en redeneervaardigheden, probleemoplossende vaardigheden, wiskundige taalvaardigheden) in beperkte mate aan bod komen. Vele vragen peilen naar identiek dezelfde doelen terwijl andere weinig of niet worden bevraagd. De evaluatie is eerder kennis- en toepassingsgericht dan competentiegericht.

Leerlingen vertonen soms moeilijkheden om een antwoord met een correcte Nederlandse zin te formuleren. Een schoolbrede aanpak van het talenbeleid dringt zich op.

Examens worden soms integraal gekopieerd van het ene schooljaar naar het andere, wat de validiteit van de toetsing hypothekeert.

De evaluatie verloopt over het algemeen zeer transparant. Elke toets wordt voorzien van een puntenverdeling en de toetsen worden nauwgezet verbeterd.

De vakgroep is nog op zoek naar een doeltreffende manier om vakattitudes in de evaluatie op te nemen. Op schoolniveau werden hieromtrent nog geen concrete afspraken gemaakt waardoor de invulling duidelijke leraargebonden verschillen vertoont.

Leerbegeleiding De communicatie met de leerlingen is overwegend stimulerend en gericht, zowel op inzet als prestatie. De leerlingen worden met veel zorg als persoon benaderd en de lessen verlopen op een kalme en gestructureerde wijze. Tijdens de lessen zetten de leerlingen zich in en tonen interesse voor het vak.

De leraren voorzien in remediërende leerbegeleiding meestal in de vorm in extra uitleg, extra oefeningen of een inhaaltoets. Ondanks de heterogeen samengestelde lesgroepen wordt slechts in

beperkte mate binnenklasdifferentiatie toegepast en blijkt de frontale aanpak en het klassieke onderwijsgesprek de norm. De leraren streven een hoog niveau van cognitieve vaardigheden en rekenvaardigheden na alleen wordt de preventieve leerbegeleiding niet altijd even efficiënt afgestemd op de noden van alle leerlingen.

De vakgroep nam nog geen initiatieven om verticale leerlijnen uit te werken die betrekking hebben op het doorgelichte structuuronderdeel waardoor een systematische aanpak van 'leren leren' ontbreekt en de leerbegeleiding duidelijke leraargebonden verschillen vertoont. Hierdoor is de gelijkgerichtheid met betrekking tot het voorkomen en remediëren van eventuele tekorten beperkt.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep wiskunde bestaat uit gedreven en vakbekwame leraren die oog hebben voor het 'niveau' van de aangeboden leerstof en die een goede relatie met de leerlingen nastreven. De vakgroep houdt (soms onbewust) sterk vast aan tradities en heeft niet altijd oog voor de veranderende onderwijsrealiteit (competentiegericht leerplan, instroom, ...).

De vakgroepwerking wordt door de drie kanten gezamenlijk georganiseerd, maar de uitwerking van de afspraken wordt overgelaten aan elke individuele kant (campus).

Op de campus 'Broelkant' stoelt de vakgroepwerking louter op informele contacten en is er geen formeel overleg. Vakinhoudelijke aspecten worden in beperkte mate besproken en een discussie over activerende werkvormen en competentiegericht evalueren werd nog niet gevoerd.

De planningsdocumenten worden waar mogelijk gemeenschappelijk opgesteld en zijn in voldoende mate geënt op de leerplandoelstellingen. Het gebruik van de jaarplanningen als dynamische planningsdocumenten is leraargebonden.

Tijdens de twee schooljaren voorafgaand aan de doorlichting hebben enkele leraren voornamelijk vakgerichte nascholing gevolgd. De multiplicatie van de inhouden is eerder beperkt.

4.1.1.7 Toegepaste economie in tso II Handel (2005/014)

Voldoet niet

In tweede graad tso in de studierichting Handel worden de leerplandoelstellingen van het leerplan toegepaste economie/bedrijfseconomie niet in voldoende mate gerealiseerd. De evaluatie is niet valide.

Onderwijsaanbod De leerplandoelstellingen werden vorig schooljaar niet integraal gerealiseerd. Het gevolg is dat de leerplanrealisatie niet voldoet. Een samenspel van factoren ligt aan de grondslag van de onvolledige leerplanrealisatie: het gemis aan leerplanstudie en planning om tot een evenwichtige leerstofbehandeling te komen, maar eveneens een onwennigheid bij het toepassen van de didactische software. Daarnaast wordt zeer sterk de nadruk gelegd op het boekhoudkundig luik van het leerplan met veel toepassingen en herhalingsoefeningen, wat de tijdsdruk naar het einde van het schooljaar verhoogt.

Voor het eerste leerjaar gaat het over deel 2 'De documentenstroom in een handelsonderneming' en meer bepaald over de toepassing ervan via een

computersimulatie. De leerlingen hebben op een klassieke wijze - met het handboek - de documenten geanalyseerd. Ze hebben derhalve geen ervaring opgedaan in een realiteitsgerichte leersituatie. Het gevolg is dat de specifieke leerplandoelstellingen - geformuleerd op een zeer concreet uitvoeringsniveau - niet werden bereikt. Het leerplan vermeldt duidelijk dat de leerlingen eerst de documenten leren analyseren, daarna manueel en tenslotte geautomatiseerd verwerken.

Volgens het leerplan is twee lestijden per week aan te bevelen om de 44 richtinggevende lestijden in te vullen. Uit de leerlingenagenda's blijkt dat er grosso modo een zevental lestijden werden besteed aan deel 2.

Wat deel 4 'Verkopen moet je leren' betreft, werden in het eerste leerjaar de doelstellingen bereikt. In het tweede leerjaar werd een beperkt aantal lessen besteed aan dit thema - ongeveer een vijfde - terwijl het leerplan uitgaat van 40 lestijden. Bovendien werd pas begin mei gestart met dit leerplanonderdeel. Specifieke leerplandoelstellingen konden daardoor niet grondig en vooral concreet worden ingevuld (zie de praktijkgerichte duiding van de leerplandoelstellingen, p. 34 - 35). Het gaat onder meer over de interessepeiling voor een bepaald productassortiment en de commercialisering ervan, de keuze van een leverancier, de prijsvorming en de bepaling van de verkoopplaats en het verkooptijdstip van het product. Het getuigt van een te minimale benadering om zich te beperken tot de kernaspecten van de marketing (zie de link met de evaluatie).

Het boekhoudkundig onderwijs wordt ontegensprekelijk op een goed niveau gegeven. Het manuele registreren in het systeem van dubbel boekhouden zit op schema. De boekhoudkundige leerstof werd met voldoende diepgang behandeld en met de focus op synthese. De doelstellingen i.v.m. de BTW-verrichtingen en -aangifte werden behoorlijk geconcretiseerd, alsook het financieel beleid en de boekhouding als beleidsinstrument (tweede leerjaar). In het tweede leerjaar werd de integratieoefening echter niet gezien. Een minpunt zijn de soms slordige boekhoudkundige notities, het ontbreken van de transfers in de journalen en van de salderingen van de grootboekrekeningen.

In aansluiting op het eerste leerjaar, analyseren en registreren de leerlingen in het tweede leerjaar de commerciële, financiële en diverse verrichtingen. Er is aandacht voor de eenvoudige en gevorderde verrichtingen in de geschikte gradatie van omvang en moeilijkheidsgraad. Het inoefenen ervan gebeurt louter manueel en niet via een didactisch boekhoudpakket (behoudens de enkele voorbeelden met dagboeken in het eerste leerjaar). De leerlingen hebben aldus een beperkte tot geen leerervaring opgedaan. De algemene doelstellingen en de specifieke leerplandoelstellingen gaan ervan uit dat de boekhouding van de meest courante verrichtingen door middel van een didactisch boekhoudpakket gebeuren. Nochtans zijn er blokken ingeroosterd om dit te realiseren en zijn er voldoende informaticalokalen beschikbaar.

De projecten worden kwaliteitsvol voorbereid, georganiseerd en uitgevoerd. Via het groepswerk met taakverdeling en de presentatie wordt de zelfactiviteit bij de leerlingen gestimuleerd. Er is een goede samenhang met de vakken Nederlands en toegepaste informatica. Daarnaast wordt in het eerste leerjaar regelmatig het actualiteitsprincipe toegepast (opvallend

genoeg geen toepassing via de examens, zie verder). De leerlingen leren hierbij o.a. de vaardigheden van het kernachtig samenvatten van krantenartikels.

De leerlingenagenda's bezitten de nodige informatiewaarde in relatie tot de leerplanvoortgang en de te kennen leerstof, maar in iets mindere mate wat de opgaven en toetsen betreft.

Evaluatiepraktijk De toetsen en examens weerspiegelen de behandelde leerstof, maar tevens de lacunes in de leerplanrealisatie. In het examen van december komt het deel 'Documentenstroom' enkel aan bod via een invulvraag en een manuele opgave over de artikelenkaart. In het eerste en tweede leerjaar is er navenant geen toetsing van het inzicht en de vaardigheden bij de toepassing van het boekhoudpakket. In het tweede leerjaar beperkt de vraagstelling over deel 4 zich tot de kernaspecten van verkopen en marketing (maand juni).

De frequentie van toetsen en taken is zeker voldoende om via de terugkoppeling het formatieve karakter ervan te bewaken (het leerproces).

De examens zijn verzorgd opgesteld, de puntenverdeling is transparant en er wordt nauwkeurig verbeterd. De vraagstelling bij de examens sluit aan bij het dagelijks werk. Soms is er een hergebruik van examenvragen, wat de validiteit kan hypothekeren. De vraagstelling is van een goed niveau en tussen beide leerjaren zijn er geen kwaliteitsverschillen. De keuze van de examenvragen is doordacht en is hoofdzakelijk geïnspireerd op het handboek. In het tweede leerjaar wordt op een verfrissende wijze de link met de actualiteit gemaakt (verrassend genoeg niet in het eerste leerjaar).

De evaluatie van de projecten en de presentatie ervan geschiedt doordacht op basis van beoordelingsschema's. Daarbij leren de leerlingen zichzelf en hun medeleerlingen beoordelen.

Leerbegeleiding In een veilig en rustig leerklimaat wordt het onderwijs aangeboden. Leerlingen met vragen kunnen rekenen op ondersteuning. Er is vanuit een reële pedagogische bekommernis oog voor remediëring bij leerlingen met leerachterstanden (zie o.a. de instromers zonder kennis van het boekhouden).

Bij het werken aan de projecten worden de leerlingen adequaat begeleid door middel van een praktische handleiding. De infofiches zijn daar een mooi voorbeeld van. De leerlingen weten duidelijk wat van hen verwacht wordt bij toetsen en examens en ontvangen voldoende feedback over hun leervorderingen.

Uitrusting De school heeft geïnvesteerd in een krachtige elektronische leeromgeving, die regelmatig wordt ingezet bij de toepassingen en de projecten. De leerlingen zijn evenwel onvoldoende vertrouwd met het didactische boekhoudpakket en de simulatie i.v.m. de documentenstroom (zie hoger).

Deskundigheidsbevordering Er is ongetwijfeld een initiële vakbekwaamheid en een professionele taakbekkernis. Niettemin is er een gemis aan leerplangevoeligheid in termen van studie van het gehele leerplan en in het bijzonder van de

betekenis van de leerplandoelstellingen. De inventarisatie van de leerlijnstructuren en specifieke vaardigheden is daarom een belangrijke stap met het oog op een meer gerichte leerplanrealisering.

4.1.1.8 Engels in tso III Boekhouden-informatica en Handel (2004/056)

Voldoet

Het bereiken van de leerplandoelen voldoet in de studierichtingen Boekhouden-informatica en Handel. Het onderwijs is globaal voldoende gericht op het verwerven van functionele taalvaardigheid in algemene en beroepsspecifieke contexten.

Onderwijsaanbod In de studierichting Boekhouden-informatica is het onderwijs voldoende gericht op het verwerven van functionele taalvaardigheid. Kennis wordt aangebracht en ingeoeffend in betekenisvolle algemene en beroepsspecifieke contexten. Er wordt veel aandacht besteed aan het lexicum van de handelssector.

De taalvaardigheden worden frequent ingeoeffend. De kleine klasgroepen dragen bij tot de leerplanrealisatie omdat leerlingen veel kansen hebben om te communiceren. De vakgroep plant echter het onderwijs in het algemeen te weinig vanuit de taakspecifieke doelen van het leerplan en beseft niet dat de tekstsoort een essentiële bouwsteen is van de taaltaken in de leerplandoelen. Hierdoor zijn er een aantal hiaten in de leerplanrealisatie.

De luister- en leesvaardigheid worden ingeoeffend op een goed niveau. Het is positief dat leerlingen een leesportfolio moeten aanleggen met schriftelijke verwerkingsopdrachten n.a.v. het lezen van krantenartikels. De luistervaardigheidstraining wordt ondersteund door het systematisch communiceren in de doeltaal. Het aanbod aan lees- en luisterteksten is evenwel te eenzijdig gericht op informatieve teksten. De andere tekstsoorten - prescriptieve, narratieve, argumentatieve en artistiek-literaire teksten - komen nauwelijks aan bod. Er worden receptief een aantal documenten behandeld uit de handelssector vooral met het oog op het verwerven van woordenschat.

De meeste spreekvaardigheidsdoelen komen aan bod. Ze zijn echter zeer beperkt afgestemd op de specificiteit van de studierichting. Voor schrijfvaardigheid worden een aantal uitbreidingsdoelen behandeld (bijv. het weergeven van een mening, het schrijven van een verhaal, samenvatten), maar de voorgeschreven leerplandoelen komen niet voldoende aan bod. Zo schrijven leerlingen weinig persoonlijke en zakelijke brieven en mails (SCHR 1). Het invullen van formulieren en vragenlijsten komt ook te beperkt aan bod (SCHR 1).

Zowel voor de receptieve als voor de productieve vaardigheden wordt te weinig gereflecteerd over de kenmerken van tekstsoorten en over genreconventies. Deze worden bij spreek- en schrijfoopdrachten ook niet gebruikt als criteria, zodat gerichte feedback achterwege blijft en het leerproces vooral focust op de grammatica, woordenschat, spelling en uitspraak.

Het vak Engels heeft een beperkt maar wel zinvol aandeel in de gip. Het geïntegreerd karakter van de aanpak is echter voor verbetering vatbaar.

In de studierichting Handel wordt kennis grondig aangebracht en ingeoeft in betekenisvolle contexten. Er wordt veel aandacht besteed aan de verwerving van communicatieve vaardigheden. De specifieke handelstaal komt vooral aan bod bij het leren van woordenschat. Het receptief en vooral productief oefenen van zakelijk communicatie in bedrijfscontexten blijft achterwege.

De receptieve vaardigheden worden aangeboden op het door het leerplan voorgeschreven verwerkingsniveau. De meeste tekstsoorten komen aan bod met een overwicht aan informatieve teksten. Leerlingen lezen ook zelfstandig een aantal informatieve artikelen. Het Engels wordt als instructietaal gebruikt tijdens de lessen. De lees- en luisterteksten vertonen doorgaans een voldoende actualiteitswaarde en sluiten aan bij de interesses van de leerlingen.

Het spreek- en schrijfvaardigheidsonderwijs wordt niet voldoende gepland vanuit de leerplandoelen. Een aantal taaltaken komt bijgevolg te weinig aan bod. Zo ontbreekt voor de spreekvaardigheid het beschrijven van een handeling, een gebeurtenis of ervaring (SPR5), het voeren van een rechtstreekse conversatie (GESPR1), het voeren van een telefoongesprek (GESPR2) en het overzichtelijk presenteren van zakelijke informatie. Voor schrijfvaardigheid doen zich volgende hiaten voor: het invullen van formulieren en vragenlijsten (SCHR1), het schrijven van een brief of e-mail, het voeren van courante bedrijfscorrespondentie (SCHR1), het noteren van boodschappen en het schrijven van verslagen en beschrijvingen.

Het aandeel van Engels in de gip is beperkt. De opdrachten beantwoorden niet aan het door de leerplannen beoogde verwerkingsniveau.

Evaluatiepraktijk

De resultaten van de leerlingen in de studierichting Boekhouden-informatica zijn behoorlijk. Vorig schooljaar waren alle leerlingen geslaagd voor Engels.

In de studierichting Handel zijn de resultaten van de leerlingen zwak. Op basis van de studieresultaten van vorig schooljaar werd vastgesteld dat in het eerste leerjaar van de derde graad ongeveer 30 % van de leerlingen op jaarbasis een onvoldoende haalt en in het tweede leerjaar ongeveer 20 %. Tijdens de klasbezoeken bleek dat het studiepeil voor de spreekvaardigheid niet voldoet. De leerlingennotities wijzen op een zwak niveau voor schrijfvaardigheid. Voor een aantal leerlingen is het onvoldoende cijfer voor het vak Engels, mede met andere vakken, de oorzaak van het toekennen van een B- of een C-attest. Vraag is of deze leerlingen wel correct werden georiënteerd na de tweede graad binnen de school ofwel in de aangepaste studierichting zijn ingestroomd.

De afspraken m.b.t. de evaluatiepraktijk op schoolniveau worden opgevolgd door de vakgroep. Kennis en vaardigheden komen aan bod in de evaluatie. Maar zoals ook de lespraktijk, wordt de evaluatie nog onvoldoende gepland vanuit de leerplandoelen. Mede hierdoor vertoont de evaluatie lacunes en is ze niet helemaal evenwichtig.

De gehanteerde puntenverdeling voor het beoordelen van kennis en

vaardigheden werkt in de hand dat er meer gewicht wordt gegeven aan functionele kennis en op lees- en schrijfvaardigheid. Paradoxaal hierin is dan dat deze weging niet wordt doorgetrokken naar de onderwijspraktijk en de schrijfvaardigheid slechts beperkt wordt ingeëoefend. De leesvaardigheid wordt wel intensief getraind.

De kwaliteit van de vraagstelling is doorgaans goed. Recentelijk heeft de vakgroep stappen ondernomen om de kennis en de vaardigheden meer geïntegreerd te evalueren. De vakgroep is nog zoekende naar een optimale invulling van de scoring om de betrouwbaarheid en validiteit van de evaluatie te waarborgen.

Voor de productieve vaardigheden worden leraarafhankelijk scorewijzers gebruikt met gerichte criteria. Taken en toetsen worden meestal aangewend om het leerproces te ondersteunen doordat leerlingen feedback krijgen over fouten. Examens dienen om te bepalen welke leerlingen permanente remediëring moeten volgen. De vakattitudes worden niet gericht beoordeeld.

Leerbegeleiding Bij de klasbezoeken werd vastgesteld dat er een stimulerende sfeer heerst. Leerlingen worden sterk aangemoedigd tot participatie en interactie.

Leraren geven mondeling studietips en een aantal leerstrategieën voor taalverwerving zitten impliciet vervat in de leerboeken. Er wordt betracht om leerlingen inzichtelijk te leren leren. De lessen verlopen doorgaans via onderwijsleergesprekken die een leraargestuurde aanpak in de hand werken. Er is veeleer weinig aandacht voor het begeleid zelfstandig werken/leren in de lessen zelfs bij kleine klasgroepen. Dit vermindert het leerrendement. Bovendien worden naslagwerken niet systematisch gebruikt tijdens de lessen. Leerlingen worden wel uitgedaagd tot autonoom leren bij het uitvoeren van thuisopdrachten, zoals bijv. in het kader van het leesportfolio.

Leraren nemen doorgaans de verantwoordelijkheid op voor het bijwerken van leerlingen naar aanleiding van zwakke resultaten. Remediëringsinitiatieven worden systematisch geregistreerd zodat ze kunnen aangewend worden bij klassenraden. De effecten van de remediëring worden globaal opgevolgd bij klassenraden. Van binnenklasdifferentiatie zijn er weinig sporen.

ICT-integratie in de lessen vindt steeds meer ingang. De lessen worden meestal visueel ondersteund met eigentijdse projectiemogelijkheden. Leraarafhankelijk wordt het elektronisch platform gebruikt om verbeter sleutels en andere documenten aan te reiken aan de leerlingen. Er wordt nog weinig software gebruikt voor remediëring of binnenklasdifferentiatie.

De vakgroep levert positieve inspanningen om de motivatie van de leerlingen voor de taal te bevorderen o.a. via het organiseren van reizen en middagactiviteiten (o.a. taalcafé en film).

Uitrusting Er zijn voldoende mogelijkheden tot het gebruik van audiovisuele middelen en computerklassen. Een aantal lokalen beschikken over een computer en

beamer. Het ontbreekt echter aan voldoende woordenboeken en andere naslagwerken.

Deskundigheidsbevordering De vakwerking is beperkt uitgebouwd, verloopt vooral per graad en informeel. Er is dit schooljaar een aanzet tot aandacht voor de verticale samenhang binnen het curriculum. Leraarafhankelijk worden er vakgerichte en algemene nascholingen gevolgd. Recentelijk werd de ondersteuning van de pedagogische begeleiding ingeroepen.

4.1.1.9 Frans in tso III Secretariaat-talen (2006/006) en in bso III Kantoor (2002/049)

Voldoet

Het onderwijs is voldoende gericht op het verwerven van functionele taalvaardigheid in algemene en zakelijke contexten. De evaluatie en de leerlingenresultaten tonen aan dat het bereiken van de doelen globaal voldoet.

Onderwijsaanbod De vakgroep heeft vorig schooljaar een nieuw leerboek in gebruik genomen om de onderwijspraktijk beter af te stemmen op de leerplandoelen.

In de studierichting Secretariaat-talen wordt kennis aangebracht en ingeoeft in betekenisvolle algemene en beroepsspecifieke contexten. De luister- en leesvaardigheid worden ingeoeft op een goed niveau. De luistervaardigheid is echter eenzijdig gericht op informatieve teksten; prescriptieve, narratieve en artistiek-literaire teksten komen weinig aan bod. Weinig luisteroefeningen sluiten aan bij een zakelijk context. Het is positief dat leerlingen, bij wijze van huislectuur, zelfstandig een aantal narratieve teksten verwerken. Er worden een aantal bedrijfsgerichte documenten en teksten met een handelsgerichte inhoud behandeld.

Leerlingen oefenen in het spreken en het mondeling interageren. De kleine klasgroepen dragen bij tot de leerplanrealisatie omdat leerlingen veel kansen hebben om te communiceren. De spreek- en gespreksvaardigheid worden echter niet voldoende gepland vanuit de leerplandoelen. Men beseft te weinig dat leerlingen bepaalde tekstsoorten moeten oefenen. Zo komen volgende taaltaken niet gericht aan bod: het geven van een beschrijving van een handeling, een gebeurtenis of ervaring (SPR 4), het uitbrengen van een verslag (SPR 6), het geven van een spontane mening (SPR 3), het formuleren van argumenten (SPR 7).

Leerlingen oefenen te weinig in het schrijven van samenvattingen (SCHR2), verslagen (SCHR3) en het formuleren van argumenten (SCHR4). Voorts komt de zakelijke component (bedrijfs correspondentie voeren, interne documenten opstellen en administratieve en commerciële formulieren invullen) (SCHR5, 6, 7) onvoldoende geïntegreerd met de luister-, lees-, spreek- gespreksactiviteiten aan bod omdat hij als een apart onderdeel wordt aangeboden. De verdeling van de lesopdrachten over twee leraren waarvan er één uitsluitend de zakelijke communicatie geeft, bemoeilijkt de door het leerplan bedoelde integratie. De bedrijfs correspondentie wordt vooral onderwezen vanuit vertalingsoefeningen. Voor de gip voeren de leerlingen een aantal zinvolle verwerkingsopdrachten uit. Er wordt geen eigentijdse toepassingssoftware gebruikt bij het onderwijzen van schrijfvaardigheid, waardoor de functionaliteit van het onderwijs beperkt blijft.

De intercuturele component van het leerplan wordt vooral aangeboden via feitenkennis bij het luisteren en het lezen, via de lectuur van artistiek-literaire teksten en het bekijken van films en tenslotte via aandacht voor specifieke cultuurverschillen in de dagelijkse omgang.

Zowel voor de receptieve als voor de productieve vaardigheden wordt te weinig gereflecteerd over de kenmerken van tekstsoorten en over genreconventies. Deze worden bij spreek- en schrijfoopdrachten ook niet gebruikt als criteria zodat gerichte feedback achterwege blijft en het leerproces vooral focust op de grammatica, woordenschat, spelling en uitspraak.

In de studierichting Kantoor sluit het aanbod aan teksten en opdrachten voor de luister- en leesvaardigheidstraining aan bij het verwerkingsniveau beoogd door de leerplannen. Ook de spreek- en gespreksvaardigheid krijgen een voldoende invulling. Bij de lesbezoeken werd vastgesteld dat in III,1 het niveau van de leerlingen voor spreken zwak is. In III,2 daarentegen is het niveau goed. Er is bij het oefenen van deze vier vaardigheden voldoende aandacht voor specifieke zakelijke communicatiecontexten en documenten.

De schrijfvaardigheidstraining is ondermaats. Leerlingen oefenen niet voldoende. De door de leerlingen geschreven teksten bereiken het talig niveau niet bedoeld door de leerplannen. Volgende doelen komen te weinig aan bod: het invullen van (administratieve) formulieren (p. 34, 3.1.5.1.2), het aanpassen en uitschrijven van zakelijke documenten (p. 34, 3.1.5.1.4), het gebruik van taaluitingen bij zakelijke correspondentie (p. 34, 3.1.5.1.6).

De culturele component van het leerplan krijgt vooral aandacht via de inhoud van gelezen en beluisterde teksten en via het contact met Franse films en liedjes.

Evaluatiepraktijk

De resultaten van de leerlingen in de studierichting Secretariaat-talen zijn veeleer zwak in III,1 en behoorlijk in III,2. De cijfers van het vorige schooljaar geven aan dat een aantal leerlingen een C-attest krijgt in III,1 mede door het vak Frans. Het onderzoek van de leerlingennotities en de klasbezoeken wijst op een globaal voldoende verwerkingsniveau voor de vijf taalvaardigheden.

In de derde graad bso Kantoor zijn de leerlingenresultaten behoorlijk. Er zijn weinig onvoldoendes.

De afspraken m.b.t. de evaluatiepraktijk op schoolniveau worden opgevolgd door de vakgroep. Kennis en vaardigheden komen aan bod in de evaluatie. Toch is de evaluatiepraktijk voor verbetering vatbaar. Zoals ook in de lespraktijk, wordt de evaluatie nog onvoldoende gepland vanuit de leerplandoelen. Hierdoor vertoont de evaluatie lacunes. Voorts is de evaluatie niet altijd voldoende evenwichtig. De luister- en leesvaardigheid worden veel frequenter beoordeeld dan de productieve vaardigheden.

De gehanteerde puntenverdeling voor het beoordelen van kennis en vaardigheden werkt in de hand dat er meer gewicht komt te liggen op

functionele kennis en op lees- en schrijfvaardigheid. Paradoxaal hierin is dan dat deze weging niet wordt doorgetrokken naar de onderwijspraktijk en de schrijfvaardigheid slechts beperkt wordt ingeoefend. De kwaliteit van de vraagstelling is doorgaans goed.

Voor de productieve vaardigheden worden nog weinig scorewijzers gebruikt met duidelijke criteria. Taken en toetsen worden nog te weinig aangewend om het leerproces te ondersteunen op basis van feedback. Examens dienen om te bepalen welke leerlingen permanente remediëring moeten volgen. De vakattitudes worden niet gericht beoordeeld.

Leerbegeleiding Bij de klasbezoeken werd vastgesteld dat er wordt gewerkt in een stimulerende sfeer. Leerlingen worden sterk aangemoedigd tot participatie en interactie.

Leraren geven mondeling studietips. Het leren wordt ook ondersteund door extra compendia. Er wordt betracht om leerlingen inzichtelijk te leren leren. De lessen verlopen doorgaans via onderwijsleergesprekken die een leraargestuurde aanpak in de hand werken. Er is veeleer weinig aandacht voor het begeleid zelfstandig werken en leren in de lessen zelfs bij kleine klasgroepen. Dit vermindert het leerrendement. Bovendien worden naslagwerken niet systematisch gebruikt tijdens de lessen. Leerlingen worden wel uitgedaagd tot autonoom leren bij het uitvoeren van thuisopdrachten.

Leraren nemen doorgaans de verantwoordelijkheid op voor het bijwerken van leerlingen n.a.v. zwakke resultaten. Remediëringsinitiatieven worden systematisch geregistreerd zodat ze kunnen aangewend worden bij klassenraden. De effecten van de remediëring worden globaal opgevolgd bij klassenraden. Van binnenklasdifferentiatie zijn er weinig sporen.

De ICT-integratie is voor verbetering vatbaar. Leerlingen moeten soms wel informatie opzoeken op internetsites. Maar er wordt veeleer weinig gebruik gemaakt van dataprojectie voor het ondersteunen van de lessen. Verder wordt er weinig software gebruikt voor remediëring of binnenklasdifferentiatie.

De vakgroep levert positieve inspanningen om de motivatie van de leerlingen voor de taal te bevorderen o.a. via het organiseren van reizen en middagactiviteiten (taalcafé, film).

Uitrusting Er zijn voldoende mogelijkheden tot het gebruik van audiovisuele middelen en computerklassen. Een aantal lokalen beschikken over een computer en beamer. Het ontbreekt echter aan voldoende woordenboeken en andere naslagwerken.

Deskundigheidsbevordering De vakwerking functioneert vooral op het niveau van de graad en is beperkt uitgebouwd. Er is een schuchtere aanzet tot aandacht voor de verticale samenhang binnen het curriculum: de vakgroep heeft recent leerlijnen gemaakt voor het onderwijs van grammatica. Leraarafhankelijk worden er externe vakgerichte en algemene nascholingen gevolgd. De vakgroep doet soms ook beroep op de pedagogische begeleidingsdiensten.

4.1.1.10 Wiskunde in tso III Boekhouden-informatica (2004/023)

Voldoet

In derde graad tso in de studierichting Boekhouden-informatica worden de eindtermen en de leerplandoelstellingen van het leerplan wiskunde in voldoende mate gerealiseerd. Alle leerplandoelen komen in voldoende mate aan bod en worden op een voldoende valide wijze geëvalueerd.

Onderwijsaanbod De meeste leerplandoelen komen met (soms te) veel diepgang aan bod. Alle basisdoelen worden aangeboden maar door het behandelen van een breed gamma aan uitbreidingsdoelen in III,2 worden de verschillende onderwerpen niet evenwichtig gespreid over de beschikbare onderwijstijd. Dikwijls gaat men verder dan wat de leerplandoelen beschrijven waardoor de verplicht te behandelen onderwerpen soms met minder diepgang worden behandeld. Bij zowel het aanbod als bij de evaluatie van de leerstof gaat de vakgroep uit van de leerinhouden en wordt de link met de leerplandoelen veelal uit het oog verloren.

Aangezien de leerplandoelstellingen met betrekking tot 'mathematiseren' (MA1-MA2-MA3-MA4-MA5) enkel worden aangeboden in III,1 en niet in III,2 ontwikkelen de leerlingen onvoldoende de 'transferabele probleemoplossende vaardigheden' die het leerplan beoogt.

Uitrusting De materiële uitrusting om de doelstellingen te realiseren voldoet.

De algemene eindterm in verband met ICT en de ICT-verwachtingen in het leerplan worden in voldoende mate gerealiseerd, maar er zijn groeikansen. Ondanks de aanwezigheid van computerlokalen voor ICT-ondersteuning en het feit dat verscheidene klaslokalen voorzien zijn van een computer met beamer, worden algebraïsche en meetkundige pakketten slechts beperkt ingezet om het leerproces te ondersteunen. De leerlingen beschikken over een grafisch rekentoestel maar de meerwaarde van ICT-gebruik bij het aanreiken en het verwerken van de leerstof wordt nog niet optimaal benut. Er zijn leraargebonden verschillen met betrekking tot de inzet en de doeltreffendheid.

Evaluatiepraktijk In alle lesgroepen streeft men een hoog niveau na en het bereiken van dat niveau lukt goed. Bij de evaluatie gaat men eerder uit van de leerinhouden en verliest men de relatie tussen de vragen en de leerplandoelen uit het oog. In III,2 wordt er voornamelijk uitbreidingsleerstof getoetst terwijl de mate waarin de leerlingen de basisleerstof hebben verwerkt in zeer beperkte mate wordt onderzocht. Sommige vragen overstijgen duidelijk de verwachtingen van het leerplan waardoor de toetsing weinig evenwichtig en slechts beperkt valide is.

De examens hebben een redelijke lengte en zijn voornamelijk gericht op rekenvaardigheden terwijl de andere vakgebonden vaardigheden (tekenvaardigheden, denk- en redeneervaardigheden, probleemoplossende vaardigheden, wiskundige taalvaardigheden) in beperkte mate aan bod komen. Vele vragen peilen naar identiek dezelfde doelen terwijl andere weinig of niet worden bevraagd. De evaluatie is eerder kennis- en toepassingsgericht dan competentiegericht.

De vastgestelde hiaten in het aanbod weerspiegelen zich in de evaluatie waardoor niet wordt nagegaan of de leerlingen het gehele leerplan in

voldoende mate hebben verwerkt.

Examens worden soms integraal gekopieerd van het ene schooljaar naar het andere wat de validiteit van de toetsing niet ten goede komt.

De evaluatie verloopt over het algemeen zeer transparant. Elke toets wordt voorzien van een puntenverdeling en de toetsen worden nauwgezet verbeterd.

De vakgroep is nog op zoek naar een doeltreffende manier om vakattitudes in de evaluatie op te nemen. Op schoolniveau werden hieromtrent nog geen concrete afspraken gemaakt waardoor de invulling duidelijke leraargebonden verschillen vertoont.

Leerbegeleiding De communicatie met de leerlingen is overwegend stimulerend en gericht zowel op inzet als prestatie. De leerlingen worden met veel zorg als persoon benaderd en de lessen verlopen op een kalme en gestructureerde wijze. Tijdens de lessen zetten de leerlingen zich in en tonen interesse voor het vak.

De leraren voorzien in remediërende leerbegeleiding, meestal onder de vorm van extra uitleg, extra oefeningen of een inhaaltoets. Ondanks de heterogeene samengestelde lesgroepen wordt geen binnenklasdifferentiatie toegepast en blijkt de frontale aanpak en het klassieke onderwijsgesprek de norm. De leraren streven een hoog niveau van cognitieve vaardigheden en rekenvaardigheden na alleen wordt de preventieve leerbegeleiding niet altijd even efficiënt afgestemd op de noden van alle leerlingen.

De vakgroep nam nog geen initiatieven om verticale leerlijnen uit te werken die betrekking hebben op het doorgelichte structuuronderdeel waardoor een systematische aanpak van 'leren leren' ontbreekt en de leerbegeleiding duidelijke leraargebonden verschillen vertoont. Hierdoor is de gelijkgerichtheid met betrekking tot het voorkomen en remediëren van eventuele tekorten eerder beperkt.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep wiskunde bestaat uit gedreven en vakbekwame leraren die oog hebben voor het 'niveau' van de aangeboden leerstof en die een goede relatie met de leerlingen nastreven. De vakgroep houdt (soms onbewust) sterk vast aan tradities en heeft niet altijd oog voor de veranderende onderwijsrealiteit (competentiegericht leerplan, instroom, ...).

De vakgroepwerking wordt door de drie kanten gezamenlijk georganiseerd maar de uitwerking van de afspraken wordt overgelaten aan elke individuele kant (campus).

Op de campus 'Broelkant' stoelt de vakgroepwerking louter op informele contacten en is er geen formeel overleg. Vakinhoudelijke aspecten worden in beperkte mate besproken en een discussie over activerende werkvormen en competentiegericht evalueren werd nog niet gevoerd.

De planningsdocumenten worden waar mogelijk gemeenschappelijk opgesteld en zijn in voldoende mate geënt op de leerplandoelstellingen. Het gebruik van de jaarplanningen als dynamische planningsdocumenten is

leraargebonden.

Men laat zich bij het plannen en/of aanbieden van de leerstof en oefeningen leiden door de handboeken of de cursus terwijl het leerplan en de eindtermen hiervoor bepalend zouden moeten zijn.

Tijdens de twee schooljaren voorafgaand aan de doorlichting hebben enkele leraren voornamelijk vakgerichte nascholing gevolgd. De multiplicatie van de inhouden is eerder beperkt.

4.1.1.11 Toegepaste economie in tso III Boekhouden-informatica 2011/007

Voldoet

In derde graad tso in de studierichting Boekhouden-informatica worden de leerplandoelstellingen van het leerplan toegepaste economie/bedrijfseconomie in voldoende mate gerealiseerd. De leerplandoelstellingen worden op een voldoende valide wijze geëvalueerd.

Onderwijsaanbod De leerplandoelstellingen toegepaste economie/bedrijfseconomie worden op een voldoende wijze gerealiseerd. De kennis van en het inzicht in het leerplanconcept bevorderen de leerplangerichtheid. Er is een evenwichtige leerstofverdeling, uitgewerkt op maat van de interesse en de expertise van beide leraren. De leerlingen beschikken over leerplanrelevant lesmateriaal, hierbij is de actualiteitsinslag behoorlijk.

Er is een goede integratie met het vak toegepaste informatica. Zowel de overkoepelende doelstellingen, de databanken, de toepassingssoftware en het ontwikkelen van een toepassing komen aan bod. Daarnaast is de samenhang met het vak wiskunde nog niet verkend is (zie kredieten en annuïteiten) en met de taalvakken gering (zie leerplan, p.17).

Doorheen het geautomatiseerd boekhoudproces wordt het inzicht in het boekingsmechanismen en de jaarrekening voldoende bewaakt. De toepassing van het boekhoudpakket verloopt gestructureerd en met voldoende diepgang. Via de specifieke vakmethodologie krijgen de leerlingen een beredeneerd inzicht in het verloop van het manuele boekhouden. De boekhoudkundige leerstof wordt vervolgens ingepast in de financiële organisatie van de ondernemingen en in de onderliggende bedrijfseconomische context met een verlengstuk naar het elementaire kostprijsconcept. Aansluitend wordt voldoende tijd besteed aan de investeringsanalyse.

Doorheen het curriculum komen de kennis- en inzichtcomponenten, het inoefenen van vaardigheden en het bijbrengen van attitudes voldoende aan bod (via groepswork, zelfstandig work en presentaties). De projectwerking rond het businessplan is hiervan een mooi voorbeeld. Deze werkvormen dragen impliciet bij tot het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen.

In het teken van de verdere optimalisering van de leerplanrealisering stelt zich nog een aantal uitdagingen. Sommige leerplanitems - of aspecten ervan - worden niet grondig genoeg behandeld. Het gaat onder meer over de analyse van specifieke contracten en de invulling van een eenvoudige aangifte in de personenbelasting en de vennootschapsbelasting (inclusief de interpretatie van het aanslagformulier). Daarnaast wordt de functie van de

documenten bij de indiensttreding bondig overlopen, evenals de organisatiestructuur van een onderneming, werkplanning en communicatie (einde van het schooljaar).

De leerlingenagenda's bezitten een zekere mate van informatiewaarde in relatie tot de leerplanvoortgang en de te kennen leerstof. Dat is niet het geval voor specifieke opdrachten (zie o.a. het businessplan) en voor de geïntegreerde proef (een reeks leerplandoelstellingen worden hiermee gerealiseerd in klasverband).

Het inhoudelijk concept van de geïntegreerde proef is afgestemd op het studierichtingsprofiel van Boekhouden-informatica. De proef wordt zorgvuldig voorbereid, georganiseerd en uitgevoerd (o.a. handleiding met richtlijnen en het logboek). In het teken van de integratie vormen de opgaven voor toegepaste informatica en bedrijfseconomie (boekhouden) de hoofdmoot. De moderne vreemde talen Engels en Frans leveren een bijdrage, terwijl het verwonderlijk is dat er geen opgaven zijn voor het vak Nederlands.

Evaluatiepraktijk

De frequentie van toetsen en taken is zeker voldoende om het formatieve karakter ervan te bewaken (in relatie tot het leerproces). Globaal bekeken, is de vraagstelling bij de examens van een goed niveau en evenwichtig verspreid over de geziene leerstof. De eigenhandig opgestelde meerkeuzevragen kunnen niet steeds de toets van de kwaliteit doorstaan. Er wordt zorgvuldig gecorrigeerd op basis van een duidelijke puntenverdeling. Niettemin doen zich verschillen voor wat de betreft de opmaak en het type van vraagstelling tussen het eerste en tweede leerjaar. In tegenstelling tot het tweede leerjaar, zijn de vragen voor het eerste leerjaar veeleer in traditionele zin geformuleerd, dus sterk cognitief en reproductief van aard. Een dosis vragen over boekhouden zijn bijvoorbeeld louter theoretisch en beschrijvend van aard. Verder is er een opvallend hergebruik van examenvragen over de jaren heen (soms ook in het tweede leerjaar). Het hoeft geen betoog dat daardoor de objectiviteit van de evaluatie kan gehypothekeerd worden.

Het computerboekhouden maakt integraal deel uit van het examen. De evaluatie ervan geschiedt nauwkeurig. Voor het luik algemene economie wordt de actualiteit niet echt bevraagd, d.i. op een passende wijze aan de theorievorming gekoppeld. De mondelinge examens worden op een voldoende betrouwbare wijze georganiseerd, terwijl de schriftelijke motivering van de antwoorden vatbaar is voor verfijning.

Voor de geïntegreerde proef worden er transparante evaluatieafspraken en -criteria gehanteerd. De evaluatiefiches leveren een hoge informatiewaarde op. Voor de beoordeling van het project wordt een stappenplan gehanteerd; de leerlingen leren zichzelf ook evalueren en passen eveneens peerevaluatie toe.

Leerbegeleiding

Tijdens het lesgeven is er een reële pedagogische bekommernis in een rustig klasklimaat. De leerlingen worden ondersteund en kunnen rekenen op remediëring. De instromers zonder kennis van boekhouden en economie worden via een inhaal cursus bijgewerkt. De leerlingen weten duidelijk wat van hen verwacht wordt bij toetsen en examens en ontvangen voldoende feedback over hun leervorderingen.

Uitrusting Er zijn goed uitgeruste computerlokalen met ICT-infrastructuur en internetmogelijkheden, waarvan courant gebruik wordt gemaakt. De elektronische leeromgeving wordt aangewend als communicatiemiddel. De ICT-geletterdheid van de leerlingen staat op niveau. Ze worden tevens regelmatig geoefend in het opzoeken, filteren en verwerken van informatie.

Deskundigheidsbevordering Er is een initiële vakbekwaamheid en een professioneel engagement aanwezig. De vakgroep staat voor de uitdaging om enerzijds de kloof in de vraagstelling tussen beide leerjaren weg te werken en anderzijds om het leerplan nog meer geïntegreerd te behandelen. De inventarisatie van de leerlijnstructuren en specifieke vaardigheden is een belangrijke stap met het oog op een gerichte leerplanrealisering.

4.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex secundair, art. 15, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex secundair, art. 15, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex secundair, art. 15, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4.2 Respekteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex secundair, art. 111 en 112)	ja
• de bijdrageregeling en afwijkingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• het evaluatiestelsel met inbegrip van de remediëringmaatregelen	ja
• de verhaalmogelijkheden tegen eindbeslissingen van klassenraden over leerlingen	ja
• studie-, orde en tuchtreglement waarbij het studiereglement de grote krachtlijnen van de organisatie van de studies bevat	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen (codex secundair, 110/1 t.e.m. 110/27)	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex secundair, art. 15, 7°)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex secundair, art. 15, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respekteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementaire voorgeschreven procedure? (codex secundair, art. 115, 4)	ja
Respekteert de school voor gewoon secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex secundair, art. 254, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja

Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex secundair, art. 115, tweede en derde alinea 252, § 1b en 252, § 2)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex secundair, art. 115, tweede en derde alinea 252, § 1b en 252, § 2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex secundair, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Curriculum

5.1.1 Onderwijsaanbod

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, ontwikkeling.

Motivering

De pedagogische eenheid De Pleinschool heeft een sterk gestroomlijnd onderwijsaanbod verdeeld over drie bij elkaar nabijgelegen campussen. De aangeboden basisopties en beroepenvelden in de eerste graad A-stroom en B-stroom, gelegen op de campus Groeningekant, sluiten naadloos aan bij de keuzemogelijkheden van de tweede en de derde graad. Enkel voor het pakket mode in het beroepsvoorbereidend leerjaar is er in de school geen vervolgonderwijs mogelijk. In de tweede en de derde graad wordt enerzijds een breed studietoonaanbod in het aso aangeboden. Anderzijds heeft de school een coherent aanbod aan handelsrichtingen in het tso en het bso. Voor de bovenbouw werden de studierichtingen met Economie (aso) en deze uit het studiegebied Handel (tso-bso), bij wijze van thematische clustering, op de campus Broelkant ondergebracht, terwijl de overige studierichtingen van het aso gelegen zijn aan de campus Leiekant.

De drie deelscholen leveren de nodige inspanningen om de leerlingen van de eerste graad kennis te laten maken met het studietoonaanbod op de andere campussen. Ongeveer 85% van de leerlingen van de eerste graad stromen door naar één van de eigen studierichtingen in de bovenbouw. Leerlingen worden door het CLB geïnformeerd over studierichtingen in andere scholen die niet door de Pleinschool worden aangeboden.

De eerste graad telt 19% van de totale leerlingenpopulatie van de Pleinschool. In de B-stroom zijn er evenwel zeer weinig leerlingen. De school is vragende partij om het aanbod in het beroepsvoorbereidend leerjaar te verruimen naar Verzorging-voeding maar stuit hierbij op een programmatiestop. Het totaal aantal leerlingen in de eerste graad daalt licht. De overgrote meerderheid van de leerlingen volgt een studierichting in het aso (60%). De dichtstbevolkte studierichtingen in de tweede graad zijn Wetenschappen, Humane wetenschappen en Latijn en, in de derde graad, Humane wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde. Het bso telt 8% van de leerlingen en het tso 13% met als meest bevolkte studierichtingen Kantoor en Handel. In deze onderwijsvormen is er een dalende trend qua leerlingenaantallen sinds 2007.

Het onderwijsaanbod is verdeeld over drie administratieve nummers die niet overeenstemmen met de eigenlijke scholen op de respectieve campussen. De administratieve indeling is het resultaat van een nauwkeurige berekening van de scholen om zoveel mogelijk gebruik te maken van de minimumpakketten en de extra omkadering die ermee gepaard gaat.

De Pleinschool staat op dit ogenblik voor de uitdaging van de fusie in september 2013 met het Sint-Amandscollege campus Diksmuidekaai (toekomstige Guldensporencollege), dat een grotendeels overlappend aanbod aan studierichtingen heeft in de eerste graad, het aso en het tso. Ze voert hierover een doelgerichte communicatie met het schoolteam, de leerlingen en de ouders.

Naast het aanbod aan studierichtingen, is de invulling van het onderwijsaanbod sterk doordrongen van de schoolvisie, gekenmerkt door “vijf pijlers op het schip van de vernieuwing”: zorg, kansen, open kijk, kwaliteit en cultuur. Algemeen kan gesteld worden dat de respectieve directies consequent vanuit deze

invalshoeken doelgerichte beleidslijnen uittekenen, acties ondernemen in samenwerking met het schoolteam, communiceren met alle schoolpartners, evalueren en bijsturen. De scholen hebben in heel wat opzichten succes geboekt. De school kan zich nog verder ontwikkelen in het betrekken van het volledige schoolteam bij de beleidsopties zodat de beleidslijnen schoolbreed geïmplementeerd worden. Voorts zijn er campusafhankelijk mogelijkheden tot verbetering en verfijning van een aantal aspecten (zie hieronder).

De eerste graad-school (campus Groeningekant) besteedt heel wat aandacht aan zorg. Dit komt sterk tot uiting in het klassenuurtje, waar leerlingen 'leren leren' en er aandacht is voor transparante communicatie i.v.m. alle aspecten van de studiebegeleiding en schoolactiviteiten. Er zijn structureel ingebouwde inhaallessen voor Frans, wiskunde en Nederlands. Leerlingen krijgen de kans om tijdens de middag onder begeleiding te studeren, aan groepsopdrachten te werken met een weloverwogen aanpak of in het openleercentrum (OLC) remediëringsoefeningen te maken. Er zijn sessies spellingsremediëring. Leerlingen kunnen naar de huiswerkklas en anderstaligen kunnen taalondersteuning genieten voor Nederlands en Frans. Leraren nemen de taak ter harte om leerlingen ook individueel te remediëren bij problemen voor het vak. De efficiëntie van deze ondersteunende maatregelen worden door diverse stuur- en werkgroepen regelmatig geëvalueerd en bijgestuurd. Hun impact op de leerlingenresultaten wordt globaal opgevolgd via de klassenraden.

Het aanbod aan zorg wordt verdergezet in de tweede en de derde graad. In het tso en bso (campus Broelkant) kunnen leerlingen ook drie maal per week op vrijwillige basis naar de huiswerkklas. Taalzwakke en anderstalige leerlingen kunnen op woensdagnamiddag op een minder schoolse manier werken aan hun taalvaardigheid in de stadsbibliotheek. Niettegenstaande heel wat leerlingen zorg nodig hebben, stelt de school vast dat weinig leerlingen van het ondersteuningsaanbod gebruikmaken. De directie verwacht dat leraren ook individuele remediëring aanbieden, wat leraarafhankelijk wordt opgevolgd. In het aso (campus Leiekant) vertrouwt men de leerbegeleiding vooral toe aan de vakleraren en de klastitularissen die doorgaans de eerstelijnszorg consequent voor hun rekening nemen.

Aansluitend bij de visie op zorg, open kijk en kansen, heeft De Pleinschool belangrijke stappen gezet m.b.t. competentiegericht onderwijs, waaraan elk van de drie deelscholen een eigen invulling heeft gegeven. De initiatieven ontwikkeld in de proeftuinen zijn uitgebouwd tot reële onderwijskundige beleidsconcepten en structureel verankerd in de schoolwerking. Deze initiatieven worden nog verder uitgebreid en bijgestuurd waar nodig. De respectieve directies ondersteunen de competentiegerichte vernieuwing door te voorzien in de materiële en infrastructurele randvoorwaarden en in professionalisering van het team via interne en externe nascholingen, vormen van intervisie en gerichte communicatie.

In de eerste graad is het begeleid zelfstandig leren structureel geïntegreerd in de vakken Frans, wiskunde en Nederlands. Het doel is dat leerlingen zelfstandig leerstof leren verwerken en hierbij planningsvaardigheden, een werkmethodiek en attitudes als doorzettingsvermogen en resultaatsgerichtheid ontwikkelen. Via zelfevaluatie worden ze actief bij hun studiegerichte attitudeontwikkeling betrokken en krijgen ze hierover feedback in het 'competentierapport'. De gecoördineerde wijze waarop de schoolleiding deze lessen plant en de gestructureerde wijze waarop de vakgroepen de lessen organiseren en de materialenbank beheren, vormen een voorbeeld van goede praktijk. De school bereikt haar doelstelling. Er is evenwel nog ruimte voor verbetering in de inhoudelijke invulling van de lessen die sterk gericht zijn op het verwerven van kennis en minder op het ontwikkelen van vaardigheden voor de betrokken vakken. Andere vakgroepen worden aangemoedigd om het begeleid zelfstandig leren te implementeren in hun vakken. Leraar- en vakafhankelijk treft men activerende werkvormen aan die het leerrendement verhogen en de autonomie van de leerlingen bevorderen. Toch werd tijdens de doorlichting vastgesteld dat de traditie van het frontale lesgeven nog sterk leeft. Het schoolbreed implementeren van de vernieuwing is nu aan de orde.

Het tso en bso zet sterk in op het ontwikkelen van competenties binnen het beroepsprofiel van de leerlingen. In dat kader werden een aantal jaren geleden het concept en de evaluatie van de geïntegreerde proef en de stages volledig bijgestuurd. Een gip-dag met workshops in het ondernemerscentrum te Kortrijk

plaatst de gip in een bedrijfsgericht perspectief. Het projectwerk wordt frequent aangewend als didactische werkvorm om geïntegreerd te werken aan kennis, vaardigheden en attitudes. De evaluatie biedt een hoge informatiewaarde voor leerlingen die ook worden aangesproken op hun zelfregulerend vermogen via zelf- en peerevaluatie. Op basis van de doorlichting van de studierichting Handel en Boekhouden-informatica werd vastgesteld dat de vakgroepen zowel voor het projectwerk als voor de gip kwaliteitsvol werk leveren. Via intensieve samenwerkingsverbanden slaagt de school erin om haar leerlingen binnen en buiten de schoolmuren in contact te brengen met de bedrijfswereld.

In het aso krijgt het competentie leren vooral gestalte binnen het complementair gedeelte (modules en vrije ruimte), waarmee de school er ontegensprekelijk in slaagt om een aantal interessante vernieuwingen te realiseren. In de tweede graad Wetenschappen, Economie, Latijn en Grieks wordt de specifieke vorming versterkt met bijkomende lestijden. In de derde graad kunnen leerlingen kiezen voor één of meerdere projecten, (mini)-cursussen en/of het maken van een eindwerk over een vrij onderwerp. Het ervaringsgericht, zelfstandig en onderzoekend leren en de onderzoekscompetentie worden vooral in de module 'projectwerk', de module 'eindwerk' en in een aantal andere modules (bijv. economie, wetenschappen, geschiedenis, filosofie, biochemie,...) geconcretiseerd. Recentelijk heeft de werkgroep projectwerk een bundel 'Onderzoeksgps' samengesteld voor alle leerlingen van de derde graad ter ondersteuning van de realisatie van de specifieke eindtermen onderzoekscompetentie in alle polen. Er werd voorts een competentiedag georganiseerd voor alle vijfdejaars als introductie voor het verwerven van de onderzoekscompetentie in de polen en de vrije ruimte. De schoolbrede implementatie van deze twee initiatieven is nog in volle ontwikkeling. Sommige modules benadrukken veeleer de inhoudelijke kenniscomponent. Een aantal modules worden in een verregaande samenwerking met de universiteiten en hogescholen aangeboden. Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat het ervaringsgericht leren, de activerende werkvormen en het werken aan onderzoekscompetentie stilaan beginnen door te sijpelen tot het verplichte curriculum, waar enerzijds voorbeelden van goede praktijk worden aangetroffen (bijv. onderzoeksopdrachten Moderne talen en Humane wetenschappen) maar anderzijds ook nog sterk kennisgerichte benaderingen van onderwijs en een frontale doceerstijl worden aangetroffen. De school staat voor de uitdaging om het draagvlak voor de onderwijsvernieuwing te verruimen en hierbij het evenwicht te bewaken tussen de werklust voor de leerlingen in het complementaire gedeelte en in het verplichte curriculum.

Het ICT-beleid in de scholen kadert eveneens in de beleidsoptie om eigentijds competentiegericht onderwijs aan te bieden. De Pleinschool beschikt over een uitgeschreven beleidsvisie, gestoeld op het pedagogisch project. Er worden permanent inspanningen geleverd om het computerpark uit te breiden en te onderhouden. De school organiseert tal van interne en externe nascholingen om het hele schoolteam computervaardig te maken. Op alle campussen kunnen leerlingen die thuis niet over een computer beschikken, op school werken met computers.

In de eerste graad worden de ICT-vaardigheden uit de vakoverschrijdende eindtermen aangeboden via de verschillende vakken. Leraren kunnen rekenen op de coördinatoren voor de inhoudelijke coördinatie en voor ondersteuning bij het maken en geven van de ICT-sessies. Bij het begin van de eerste graad wordt het niveau van de computervaardigheden van leerlingen in kaart gebracht. Om de leerwinst te kunnen meten wordt dit in het tweede leerjaar herhaald. Leerlingen met achterstand kunnen tijdens de middagspeeltijd inschrijven op extra sessies. ICT-toepassingen worden ook gebruikt voor de lessen begeleid zelfstandig leren en het OLC wordt verder ook gebruikt om remediëring aan te bieden.

In de tweede en derde graad van het aso, het tso en het bso verloopt de integratie van ICT in de lespraktijk vak- en leraarafhankelijk met wisselend succes. Projectiemogelijkheden worden steeds meer gebruikt door leraren en leerlingen. Ook het internet en het elektronisch platform worden als hulpmiddelen gebruikt. Op de Leiekant is er een OLC dat actief wordt gebruikt door de leerlingen in het kader van projectwerk en onderzoeksopdrachten. Het is een blijvende opdracht voor de scholen om alle leraren mee te laten varen op het "schip van de vernieuwing".

De drie deelscholen hebben een sterke traditie van brede harmonische vorming, waarvan de conceptuele ontwikkeling en organisatie wordt ondersteund door zelfsturende werkgroepen. Via talrijke activiteiten binnen de brede vorming streven de scholen ook doelgericht de vakoverschrijdende eindtermen na. Ze doen beroep op schoolinterne competenties alsook op externe organisaties en personen voor de realisatie van deze vormingscomponent. In het kader van de ontwikkeling van een open kijk op de wereld en van het kansenbeleid worden talrijke middagactiviteiten aangeboden met een zeer diverse invulling (creatief, cultureel, sportief, ...). De leerlingen van de eerste graad en van het aso participeren via de werking van de leerlingenraad aan de organisatie van de activiteiten. Leerlingen worden uitgedaagd om deel te nemen aan wedstrijden. De scholen hebben al verschillende laureaten gehad. Voor het tso en bso werd een samenwerkingsverband gecreëerd met de cel cultuur van de stad Kortrijk om de meer financieel en sociaal kwetsbare leerlingen aan te moedigen tot het ontdekken van hun talenten via deelname aan korter lopende activiteiten. De deelnemingsgraad aan de activiteiten in de eerste graad en in het aso is exponentieel. In het tso en bso is de deelnemingsgraad minder hoog. De directie heeft voorzien om in de toekomst de leerlingen meer te betrekken bij de organisatie van de activiteiten om zo een grotere betrokkenheid te bewerkstelligen.

De scholen evalueren systematisch de initiatieven en sturen deze bij. De eerstegraadsschool brengt haar onderwijsaanbod in verband met het studiesucces van de leerlingen in het vervolgonderwijs en met het welbevinden van de leerlingen als indicatoren voor kwaliteit. Ze scoort hier goed. De aso-school heeft ook een globaal zicht op de impact van haar onderwijsaanbod op het studiesucces in het hoger onderwijs. Algemene vaststelling is dat de leerlingen goede studieresultaten halen wanneer ze realistisch kiezen.

5.2 Evaluatie

5.2.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid.

Motivering

De school beschikt niet over een uitgeschreven visie op evalueren maar werkte wel uitgebreide procedures uit met betrekking tot rapporteren. Voor de uitwerking van het evaluatiebeleid steunt het beleid op het pedagogisch project dat voldoende gekend is door alle actoren. De evaluatie streeft drie specifieke beleidsdoelen na. Vooreerst wil men de leerlingen stimuleren om hun prestaties (op alle domeinen) te optimaliseren en wil men aan de leerling een realistisch beeld geven van zijn eigen kennen en kunnen. Op deze wijze draagt de evaluatie sterk bij tot de uitbouw van de schoolloopbaanbegeleiding die vooral focust op het creëren van haalbare verwachtingen. Ten slotte tracht men zowel kennis, vaardigheden als attitudes in de evaluatie op te nemen om het competentiegericht karakter te versterken.

De impliciete visie op evalueren kan bij de leraren rekenen op een breed draagvlak. De afspraken met betrekking tot het rapporteren over resultaten zijn duidelijk en iedereen houdt zich gelijkgericht aan de richtlijnen. Bij de evaluatie vertaalt elke vakgroep de afspraken in de toetsen en examens. Niet elke vakgroep of leraar geeft echter dezelfde interpretatie aan de vooropgestelde doelen waardoor de evaluatie (sterke) vakgroeafhankelijke en/of leraarafhankelijke verschillen vertoont.

Bij de deliberatie wordt een weging gemaakt waarbij het dagelijks werk voor 30% en de examens voor 70% worden verrekend in het jaartotaal. Bij voorgaande vaststelling dienen twee kanttekeningen geplaatst. Vooreerst wordt er bij de deliberatie rekening gehouden met veel meer dan alleen de cijfergegevens en wordt een attest toegekend op basis van de brede ontwikkeling van de leerling als individu. Men neemt de vorderingen van de leerling als uitgangspunt en controleert of de eindtermen en leerplandoelen in voldoende mate zijn bereikt om te slagen in het daaropvolgende jaar. Bovendien verrekenen sommige vakgroepen (delen van) opdrachten die de leerlingen tijdens het schooljaar afwerken in het examencijfer waardoor de bij de weging vooropgestelde verhouding in praktijk veeleer 'flexibel' wordt gehanteerd.

Niet voor alle vakken worden er in elke graad of onderwijsvorm examens georganiseerd. Soms hanteert men een combinatie van gespreide en permanente evaluatie. Voor het eerste jaar B-stroom en het tweede beroepsvoorbereidend jaar gebruikt het lerarenteam uitsluitend deze vorm van evalueren.

Men organiseert instapcursussen en instaptoetsen voor diverse vakken om de leerlingen te ondersteunen en om de voorkennis en evolutie in kaart te brengen. STICORDI maatregelen zijn goed uitgewerkt en worden meestal strikt opgevolgd. De school organiseert tevens schakelcursussen voor leerlingen die van studierichting wensen of dienen te veranderen.

Het summatieve karakter van de evaluatie primeert veelal op het formatieve wat mede verklaart waarom de evaluatiegegevens slechts in beperkte mate oorzaak zijn van bijsturing van het onderwijskundig handelen van de leraren. Het beleid vertrouwt sterk op het zelfregulerend effect van de vakgroepen alleen blijkt de vakgroepwerking te weinig efficiënt om deze opdracht zelfstandig uit te voeren.

Het beleid volgt het respecteren van de uitgewerkte procedures voor de rapportering nauwgezet op en gaat ervan uit dat dit voldoende garanties biedt om de validiteit van de evaluatie te garanderen. Dit blijkt echter niet noodzakelijk het geval. De spreiding van de evaluatie over de verschillende leerplandoelen is niet voor alle vakken even sterk uitgewerkt en de validiteit van de vragen is vakgroepafhankelijk. De bewaking van de validiteit en de inhoudelijke bijsturing van de evaluatie wordt volledig overgelaten aan de vakgroepen. De grote autonomie die de vakgroepen hieromtrent krijgen veroorzaakt sterke verschillen.

Men kiest (bewust en onbewust) voor een sterke verwevenheid van de verschillende processen binnen de school (leerbegeleiding, socio-emotionele begeleiding, rapportering, de sterk ontwikkelde schoolloopbaanbegeleiding, ...). Ondanks de positieve invloed van de degelijk uitgewerkte procedures en de diverse processen die een invloed hebben op de evaluatiepraktijk, moet het beleid het proces evaluatie als 'zuiver proces' nog uitwerken. De school maakt te weinig onderscheid tussen de diverse processen waarvan ze de kwaliteit dient in te schatten en door die verwevenheid kan men de kwaliteit van elk proces afzonderlijk moeilijk meten.

De school hanteert een systeem van waarschuwingen waarbij een leerling met een gedelibereerde onvoldoende voor een vak in het daaropvolgende jaar strikt wordt opgevolgd door de leraren en de klassenraad.

De geïntegreerde proef (campus 'Broelkant') wordt kwaliteitsvol voorbereid, georganiseerd en uitgevoerd. Het inhoudelijk concept staat in relatie tot het studierichtingsprofiel.

De verhouding kennis, vaardigheden en attitudes en de verhouding basis-/uitbreidingsleerstof behoort eens te meer tot de autonomie van de vakgroepen waardoor er ook hier grote verschillen ontstaan. Er zijn wel schoolbrede afspraken gemaakt omtrent het meten van en rapporteren over de (meestal algemene) attitudes van de leerlingen en de doorgelichte vakgroepen volgen de richtlijnen rigoureus op.

Aan vastgestelde tekorten wordt een ruim aanbod aan remediëringsinitiatieven gekoppeld die tevens door de vakleraar, de klasleraar en de leerlingenbegeleiders strikt worden opgevolgd. Leerlingen worden aangemoedigd de remediëringsopdrachten bij te houden in een logboek. De attesteringscijfers tonen aan dat deze initiatieven dikwijls hun effect niet missen. Vastgestelde tekorten of lage scores vormen niet altijd een reden voor de vakgroepen om het eigen handelen bij te sturen of een vakinhoudelijke analyse van de resultaten te maken.

De motivering van de B- en C- attesten verloopt grondig, zeker in de eerste graad en in de tweede en derde graad aso. Er dient te worden opgemerkt dat de school relatief weinig B- en C- attesten uitreikt.

De school hanteert een systeem van dagwerkrapporten en trimesterrapporten waarbij naast de zuivere cijfergegevens ook vakcommentaren en al dan niet verplichte remediëringsinitiatieven kunnen worden

geformuleerd. Op beide rapporten worden tevens lesgroepgemiddelden vermeld. Het jaarrapport groepeerst al deze gegevens met het oog op de deliberatie.

Twee keer per jaar (voor het zesde jaar slechts een keer per jaar) wordt een attituderapport opgesteld waarbij de leerling feedback krijgt over voornamelijk gedragsattitudes. Hiervoor wordt een vereenvoudigde SAM-schaal (schaal attitudemeting) gebruikt. De beschreven attitudes verschillen naargelang de graad of onderwijsvorm.

In het leerlingenvolgsysteem worden de studieresultaten, remediëringen, vakantietaken, bevestigingen, informatie betreffende de socio-emotionele begeleiding, ... samengebracht. De wijze waarop de school deze gegevens inventariseert en efficiënt gebruikt bij de ondersteuning van de leerling is een voorbeeld van goede praktijk.

Indien er een B- of C-attest wordt toegekend verwijst men in het rapportcommentaar consequent naar de procedure om de beslissing te betwisten. Op de campus 'Broelkant' wordt van de leraren verwacht dat elk B- of C- attest wordt gemotiveerd door een lijst van de niet gerealiseerd doelen (voor elk vak) op te stellen. Op de campussen 'Groeningekant' en 'Leiekant' wordt dit slechts gevraagd indien de beslissing van de klassenraad wordt betwist. Een steekproef wijst uit dat de opgestelde lijst niet altijd even strikt correleert met de vaststellingen bij de examens. Deze 'ruis' wordt mede veroorzaakt door het feit dat niet alle evaluaties op een even valide manier te linken zijn aan de leerplandoelen.

6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

De pedagogische eenheid v.z.w. De Pleinschool bestaat uit drie administratieve deelscholen, De Pleinschool A, De Pleinschool C en De Pleinschool E. Het onderwijsaanbod is verdeeld over drie bij elkaar nabijgelegen campussen. Op de campus Groeningekant wordt de eerste graad van deze drie scholen georganiseerd. De campus Broelkant huisvest het tso, bso en de studierichtingen met economie. De overige studierichtingen van het aso bevinden zich op de campus Leiekant.

Een algemeen directeur staat in voor het definiëren, dragen en implementeren van het algemeen, het strategisch en het middelenbeleid. Elke campus wordt aangestuurd door één directeur of door een directieteam van twee directeurs. De scholen realiseren een verregaande samenwerking op verschillende domeinen en delen een duidelijke missie en waarden. Wat de praktische uitwerking van de gemeenschappelijke visie betreft, heeft elke campus een grote vrijheid.

Vanwege de grootschaligheid blijft de samenwerking met de scholengemeenschap beperkt tot het strikt noodzakelijke.

De algemene pedagogische visie is gemeenschappelijk voor De Pleinschool (drie campussen) en steunt op vijf pijlers: kwaliteit, zorg, kansen, open kijk en cultuur. Vanuit deze invalshoeken tekenen de respectieve directies van de drie campussen consequent doelgerichte beleidslijnen uit die opgenomen zijn in een geïntegreerd beleidsplan met langetermijndoelen en strategische doelen. De beleidsvisie wordt verder geconcretiseerd in het schoolreglement en in een aantal visieteksten o.a. over het ICT-beleid en de rapporteringspraktijk. Er is een impliciete visie over de evaluatiepraktijk.

Het beleid van De Pleinschool kenmerkt zich door een prospectief financieel en logistiek beleid. Om de kosten leefbaar te houden opteerde de v.z.w. voor een verregaande samenwerking met het Sint-Amandscollege, campus Diksmuidekaai (toekomstige Guldesporencollege). Een masterplan voorziet in oplossingen voor de infrastructurele problemen. De vestiging Broelkant zal einde dit schooljaar sluiten en op de Diksmuidekaai komt er een nieuw gebouw.

Vorig schooljaar heeft de Pleinschool een nieuw elan gegeven aan het talenbeleid met als belangrijkste doel het draagvlak op de drie campussen te vergroten. De respectieve schooldirecties ondersteunen de werking door te voorzien in een campusoverstijgend coördinatieteam en drie campusgebonden werkgroepen. Het coördinatieteam volgt een nascholingstraject. Er werden een nieuwe visietekst en beleidsplan ontwikkeld. Op basis van recentelijk afgenomen enquêtes bij de leraren werkt men aan het maken van een beginsituatieanalyse en aan sensibilisering voor talenbeleid in de lespraktijk. De school bevroeg ook de leerlingen recentelijk met als doel om de taalzwakke leerlingen te identificeren. Er zijn ondersteunende maatregelen voor taalzwakke leerlingen en stimulerende maatregelen voor taalsterke leerlingen. Via reizen en middagactiviteiten besteden de scholen aandacht aan moderne vreemde talen. Het implementeren van het talenbeleid in de vakken is nu aan de orde.

De campusoverstijgende schoolraad en de campusgebonden leerlingenraad spelen hun decretale en specifieke rol. De regelgeving wordt in het algemeen strikt nageleefd.

De Pleinschool heeft een traditie van kwaliteitszorg. Om zicht te krijgen op haar kwaliteit doet zij beroep op externen. Vanuit de European Foundation for Quality Management verkreeg zij een kwaliteitslabel in 2010. Deze audit bracht haar er ook toe om verbetertrajecten uit te bouwen m.b.t. verschillende aspecten van de werking en m.b.t. het meer zichtbaar maken van de effecten van diverse organisatorische aspecten van de schoolwerking via systematische metingen. Er is in het algemeen veel aandacht voor het voeren van een strategisch beleid waarvoor ook kritische succesfactoren en indicatoren worden bepaald. Men werkt op

alle campussen aan een breed kwaliteitszorgsysteem door interne en externe partners te betrekken bij de schoolwerking.

Het welbevinden van leerlingen en personeelsleden wordt regelmatig onderzocht. De vakgroepen worden aangezet om via actieplannen en prioritering van doelen systematisch aan kwaliteit te werken. Er worden gegevens verzameld over de resultaten van de onderwijskundige processen zoals attestering, leerlingstromen, studiekeuze en slaagkansen in het vervolgonderwijs.

Er zijn voldoende generieke kwaliteitswaarborgen om de vastgestelde tekorten voor de leerplanrealisatie zelfstandig weg te werken.

Een directieteam, bestaande uit de algemeen directeur en een directeur, stuurt de campus Broelkant aan. De directie opteert voor een coachend leiderschap en heeft naast een sturende ook een sterk faciliterende rol in de schoolwerking.

Op de campus Broelkant is de schoolwerking geïnspireerd op een gedragen visie. De school heeft de laatste jaren ingezet op de bijsturing van de remediëringsinitiatieven, op de rapporteringspraktijk, op het kansenbeleid en ontwikkelt het competentieleren steeds verder.

De directeur staat in voor het pedagogisch beleid, de praktische schoolorganisatie en de leerlingen van de tweede graad. Naast zijn overkoepelende functie voor de drie scholen, staat de algemeen directeur vooral in voor de leerlingen van de derde graad. Het bestuur is samengesteld uit de directie, een vestigingssecretaris, een logistiek verantwoordelijke, en twee interne pedagogische begeleiders. Het directieteam laat zich bij de visieontwikkeling en de besluitvorming ondersteunen en inspireren door de stuurgroep, de adviesraad en zelfsturende werkgroepen.

Er wordt een transparant communicatiebeleid gevoerd. Personeelsvergaderingen, nieuwsbrieven en het frequente informele overleg dragen hiertoe bij. Om de communicatie te vergemakkelijken wordt er permanent geïnvesteerd in de uitbouw van een efficiënte elektronische omgeving. De inspraak van het personeel wordt verder geregeld door de functioneringsgesprekken en enquêtes. Ook de leerlingen kunnen hun bijdrage leveren tot de schoolwerking via de deelname aan enquêtes.

Voor het tso en bso zet de Pleinschool goede resultaten neer en vertoont ze een positief attesteringsbeeld. De slaagkansen in het hoger onderwijs liggen globaal hoger dan de referentiewaarde voor Vlaanderen.

Belangrijke uitdagingen voor de campus Broelkant liggen in de inhoudelijke diepgang van de kwaliteitszorg op pedagogisch-didactisch vlak. Er is ruimte voor verbetering van het leerplangericht werken, het afstemmen van de evaluatie op de leerplandoelen, de leerbegeleiding, de ICT-integratie in de vakken en de implementatie van het talenbeleid in de vakken. Een meer gerichte aansturing en opvolging van de vakgroepwerking kan hierbij ondersteuning bieden.

7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De toegang tot de school voor alle leerlingen;
- de procedurele uitwerking van de rapporteringspraktijk;
- de registratie van de begeleidingsinitiatieven;
- de projectwerking in het studiegebied Handel;
- de samenwerking met bedrijven;
- de aandacht voor het welbevinden van de leerlingen;
- het engagement van heel wat personeelsleden.

Wat betreft het algemeen beleid

- De profilering van de school;
- de duidelijke beleidsstructuur en taakverdeling van het directieteam;
- de organisatie van de schoolwerking en de faciliterende werking van de directie;
- de mogelijkheid voor de personeelsleden tot participatie aan het schoolproject;
- de aandacht voor onderwijsvernieuwing;
- de aandacht voor kansen;
- het prospectief financieel en logistiek beleid;
- de (aandacht voor de) uitbouw van de kwaliteitszorg.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplangerichtheid.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De uitwerking en implementatie van de leerbegeleiding;
- de afstemming van de evaluatiepraktijk op de leerplandoelstellingen;
- de deskundigheidsontwikkeling in functie van de leerplanrealisatie;
- de schoolbrede integratie van ICT in de onderwijspraktijk;
- de schoolbrede implementatie van de onderwijsvernieuwing;
- de inhoudelijke diepgang van de vakgroepwerking (met inbegrip van de kwaliteitszorg).

Wat betreft het algemeen beleid

- De ontwikkeling van een visie op de evaluatiepraktijk;
- de aansturing en opvolging van de vakgroepwerking;
- de uitbouw van het talenbeleid en de implementatie ervan in de vakken;
- de inhoudelijke diepgang van de kwaliteitszorg op pedagogisch-didactisch vlak.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor toegepaste economie in de tweede graad Handel.

8 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

8.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

GUNSTIG

voor alle structuuronderdelen

8.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Vinciane Vanderheyde de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	